

Handlingar till möte med styrelsen för Ungdomens Nykterhetsförbund den 6-8 mars 2015

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 13:1)	3
Föreningsförändringar (punkt 6 a, bilaga § 13:2).....	5
Representation (punkt 6 b, bilaga § 13:3).....	7
Rapport från Sociala Utskottet (punkt 6 c, bilaga § 13:4).....	8
Rapport från Drogpolitiska utskottet (punkt 6 d, bilaga § 13:5).....	10
Rapport från Förebyggskommittén (punkt 6 e, bilaga § 13:6)	14
Rapport från Organisationsutskottet (punkt 6 f, bilaga § 13:7)	15
Rapport från Globala utskottet (punkt 6 g, bilaga § 13:8)	19
Rapport från arbetsutskottet (punkt 6 h, bilaga § 13:9)	22
Rapport från förbundsordförande Malin Thorson (punkt 6 i, bilaga § 13:10).....	24
Rapport från förbundsordförande Eric Tegnander (punkt 6 j, bilaga § 13:11).....	26
Rapport från generalsekreterare Imse Nilsson (punkt 6 k, bilaga § 13:12)	27
Form på verksamhetsberättelse (punkt 7 a, bilaga § 13:13)	29
Ultimata distriktsstyrelser och idealdistrikt (punkt 7 b, bilaga § 13:14)	30
UNF:s principer (punkt 8 a, bilaga § 13:15)	32
Bildningssystemet (punkt 8 b, bilaga § 13:16)	37
Bildningssystem (förslag till utkast)	38
UNF:s policy för ett hållbart engagemang (punkt 8 c, bilaga § 13:17).....	44
UNF:s policy för ett hållbart engagemang (nuvarande)	45
Arbetsplan (punkt 8 d, bilaga § 13:18).....	47
Arbetsplan (förslag)	48
Budget 2016-2017 (punkt 8 e, bilaga § 13:19)	54
Budget 2016-2017 (utkast)	55
Drogpolitiskt program (punkt 8 f, bilaga § 13:20).....	61
Drogpolitiskt program (utkast)	65
Projektbildaren (punkt 8 g, bilaga § 13:21).....	79
Rapport om Projektbildaren (bilaga till maj-FS 2011).....	82
Lärande organisation (punkt 8 h, bilaga § 13:22)	85

Översyn av stadgar (punkt 8 i, bilaga § 13:23).....	87
Dubbla medlemskap (punkt 8 j, bilaga § 13:24).....	89
Verksamhetsutvecklarsystem (punkt 8 k, bilaga § 13:25).....	91
Verksamhetsutvecklarsystem (utkast).....	93
Arbetsordning för kongressen 2015 (punkt 8 l, bilaga § 13:26).....	96
Arbetsordning för kongressen 2015 (utkast).....	97
Överklagan av PAS-beslut (punkt 8 m, bilaga § 13:27)	100

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 13:1)

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
1. Öppnande				
2. Fastställande av föredragningslistan	MT	5 min	Underlag	
3. Val av justerare	MT	5 min		
4. Föregående protokoll	LHE	10 min		
5. Lägesrunda	alla	20 min		
6. Rapporter				
- Anmälningsärenden		5 min		
a) Föreningsförändringar	IN		-	
b) Representation	ET		Underlag	
- Utskott		25 min		
c) Sociala	AB		Underlag	
d) Drogpolitiska	MT		Underlag	
e) Förebygg	ET		Underlag	
f) Organisation	LB		Underlag	
g) Globala	LHE		Underlag	
h) Arbetsutskottet	ET		Underlag	
- Styrelse				
i) Ordföranderapport Malin	MT	5 min	Underlag	
j) Ordföranderapport Eric	ET	5 min	Underlag	
- Kansli				
k) Generalsekreterare	IN	5 min	Underlag	
- RS och IIA				
l) Strategidiskussion om medlemsåldrar och organisationstillhörighet	IN	15 min	Underlag (RS)	
m) Vit Jul, ekonomisk insats	IN		-	
n) Kursgårds- och samlingslokalfondens bokslut	IN		Underlag (RS)	
o) Folknykterhetens vecka 2016	IN		Underlag (RS)	
p) Sommarfestival 2016	IN		Underlag (RS)	
q) Världskongress 2018	IN		Underlag (RS)	
r) Upplösning av stiftelsen IOGT-NTO:s kurs- och fritidsanläggning Fjällstugan, Dalarna	IN		Underlag (RS)	
s) Tema på riksstyrelsens sammanträden 2015	IN		Underlag (RS)	
t) Global folkhögskolesatsning	IN		Underlag (RS)	
u) Vit Jul 2014, rapport	IN		Underlag (RS)	
v) Insamling	IN		-	
w) IOGT-NTO	IN		Underlag (RS)	
x) UNF	IN		Underlag (RS)	
y) NSF	IN		Underlag (RS)	
z) Junis	IN		Underlag (IR)	

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
å) IIA	IN		Underlag (RS)	
7. Diskussionsärenden				
a) Form på verksamhetsberättelse	LHE	20 min	Underlag	
b) Ultimata distriktsstyrelser och idealdistrikt	ET	30 min	Underlag	
8. Beslutsärenden				
a) UNF:s principer	MT	30 min	Underlag	
b) Bildningssystemet	LT	30 min	Underlag	
c) UNF:s policy för hållbart engagemang	AB	40 min	Underlag	
d) Arbetsplan	LT	90 min	Underlag	
e) Budget 2016-2017	LB	60 min	Underlag	
f) Drogpolitiskt program	NS	60 min	Underlag	
g) Projektbildaren	LT	30 min	Underlag	
h) Lärande organisation	AJ	30 min	Underlag	
i) Översyn av stadgar	AJ	30 min	Underlag	
j) Dubbla medlemskap	LJ	30 min	Underlag	
k) Verksamhetsutvecklarsystem	MT	40 min	Underlag	
l) Arbetsordning	MT	20 min	Underlag	
m) Överklagan av PAS-beslut	ET	5 min	Underlag	
9. Nästa möte				
10. Avslutning				

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa föredragningslistan.

Jobbjörn Folkesson

Stockholm, 2015-02-27

Föreningsförändringar (punkt 6 a, bilaga § 13:2)

Följande föreningsnybildningar har godkänts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och generalsekreterare Imse Nilsson:

2014-11-17	24D6651 UNF Ordenshuset, Luleå
2014-11-19	16D6652 UNF Cosmos, Skara
2014-11-19	16D6653 UNF Girlpower, Mariestad
2014-11-19	16D6654 UNF Gräsmatta, Falköping
2014-11-20	01D6655 UNF D.O.T., Haninge
2014-12-09	25D6660 UNF 18.30, Luleå
2014-12-10	05D6662 Guardians of the UNF, Norrköping
2014-12-19	16D6665 Örebro Straight Edge, Örebro
2014-12-19	01D6667 Skjorta, skor & röda byxor, Stockholm
2014-12-19	16D6668 UNF Albatraoz, Tidaholm
2014-12-19	16D6669 UNF DBJF, Tidaholm
2014-12-19	16D6670 UNF Albanianz, Falköping
2014-12-19	16D6671 UNF Swaggers, Vara
2015-01-19	03D6676 Peppkai UNF, Uppsala
2015-02-10	06D6677 UNF Sporterz, Jönköping

Följande föreningsnamnbyten har fastställts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och generalsekreterare Imse Nilsson:

2015-01-19	08D6456 UNF Desert Plained har bytt namn till 08D6456 UNF Mönsterås
2015-02-26	21D0155 UNF No Drugs har bytt namn till 21D0155 UNF Hudiksvall

Följande föreningsnedläggningar har fastställts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och generalsekreterare Imse Nilsson:

- 2014-11-13   22D6465 PWND, Fränsta
- 2014-12-19   16D0147 UNF KMD, Vara
16D0174 UNF KUGGEN, Skövde
16D2323 UNF VARGARNA, TORSÖ, Mariestad
16D4224 ARENTORPS UNF, Vara
16D6532 UNF Tiava´s Rednecks, Mariestad
16D6542 UNF Feskeboa, Hjo
16D6543 UNF Näff, Skövde
16D6544 UNF Barbie, Mariestad
16D6545 UNF Grabbarna, Ryd
16D6546 UNF Skövdelan, Skövde
16D6547 UNF Mariestad 2.o, Mariestad
16D6549 UNF Tiahölm Gäjmerz, Tidaholm
16D6550 UNF Eliten, Tidaholm
- 2014-12-19   16D6473 UNF Chockladmosstårta, Falköping
16D6594 UNF Acrux, Skara
- 2015-02-10   20D0154 SÅGMYRA UNF
20D0229 Siempre Peligroso
20D0253 UNF Tippex
20D0349 UNF Pride
20D0769 UNF Rättvik Powers
20D6354 UNF Sörvik
20D6389 UNF Fiskholm
20D6559 UNF UNG & Smart

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   notera rapporten.

Jobbjörn Folkesson

Stockholm, 2015-02-27

Representation (punkt 6 b, bilaga § 13:3)

- 2015-01-13 Malin Thorson deltog på introduktion av den nya politiska assistenten i EU-frågor.
- 2015-01-18 Malin Thorson genomförde ett ordföranderådslag på Distriktsordförandenätverket på Wendelsbergs folkhögskola.
- 2015-01-20 Malin Thorson och den drogpolitiska pressekreteraren hade ett möte med Barbro Holm (FP) från socialutskottet.
- 2015-01-21 Malin Thorson och den drogpolitiska pressekreteraren hade ett möte med Anders Jonsson (C) från socialutskottet.
- 2015-01-21 Malin Thorson deltog som representant för LSU på folkhälsoministerns konferens En samling för jämlik hälsa.
- 2015-01-21 Malin Thorson och Imse Nilsson deltog på ett rörelsegemensamt möte om framtida insamling.
- 2015-01-21 Malin Thorson deltog på styrelsemöte med SLAN – Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor.
- 2015-01-23/25 Eric Tegnander deltog i Nordiska Godtemplarrådets årliga utvecklingskonferens i Oslo
- 2015-01-24 Imse Nilsson deltog på Prevention Conference i Oslo, arrangerat av bland annat IOGT Norge & IOGT international
- 2015-01-26 Eric Tegnander fikade med Josefine Larsson från Nocturum
- 2015-01-27/28 Malin Thorson deltog på NBV:s huvudmannakonferens i Stockholm.
- 2015-02-14 Eric Tegnander deltog i ett utbyte med UNF Finland, Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik samt Active i Helsingfors

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Jobbjörn Folkesson
Stockholm, 2015-02-27

Rapport från Sociala Utskottet (punkt 6 c, bilaga § 13:4)

Medlemmar i utskottet: Andreas Jansson, Anneli Bylund, Malin Andersson, samt utskottshandläggare Nathalie Carlryd.

Möten: Inga alls faktiskt.

Nuläget

Utskottets medlemmar har under perioden börjat jobba med sina respektive projekt. Alla projekt är i dagsläget i startgroparna eller igång.

Måluppföljning

UNF har ett välfungerande samarbete med stödgrupper i 10 kommuner

På god väg! Just nu finns det samarbeten i 5 distrikt och vissa av dessa har kontakt med stödgrupper i olika kommuner.

UNF skapar opinion och ökar medvetenhet i samhället och internt kring barn och unga i risk- och missbruksmiljö

På god väg! Vi har syns och hörts kring Vit jul-kampanjen och jobbar för att skapa mer opinion kring andra högtider under året.

UNF erbjuder 250 aktiviteter under högtider med stark alkoholtradition

Går sådär! Efter att ha räknat ihop högtidsaktiviteter från Vit jul och de som rapporterats in i distriktsbidraget så kommer vi upp i strax under 100.

UNF har regelbunden verksamhet på 60 orter

Uppfyllt! Efter att ha sammanställt siffrorna på hur många föreningar som distrikten uppskattade hade verksamhet 2ggr/mån eller mer så blev siffran 71.

UNF jobbar aktivt med framgångsrika metoder som stärker och engagerar medlemmar

På god väg! Hållbart engagemang har diskuterats flitigt under året och många medlemmar har nått av kunskap och tankar. Premiering kommer köra igång senare i år också.

UNF har varierad verksamhet som är inkluderande för olika målgrupper

På god väg! Genom certifierad normbrytare har fler medlemmar fått upp ögon och öron för normkritik och inkludering. Nu inleds även Akademien som ska göra organisationen mer jämställd.

Framtiden

Arbetet med Akademien har körts igång

Midsommarresan planeras för fullt med utsedda huvudledare

Snart kommer det finnas information om hur distrikt och föreningar kan söka pengar för inventarier m.m.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att notera rapporten

Anneli Bylund

Karlstad, 2015-02-24

Rapport från Drogpolitiska utskottet (punkt 6 d, bilaga § 13:5)

Medlemmar i utskottet: Malin Thorson, Nicole Steegmans, Thomas Ahlström, Isabelle Benfalk, Sara Hallman samt handläggare Sophie Brömster.

Möten: Utskottet har haft ett fysiskt möte den 24 januari samt flera skypemöten.

Nuläget

På det fysiska mötet i slutet på januari beslutade utskottet om prioriteringar för frågor och aktörer vad gäller den nationella politiken samt godkände en plan för att strukturera upp det europeiska arbetet. Vi la också upp planer för projekten. I februari kommer Höjdaren att ha sin första träff och planerna är i full gång inför Almedalsveckan. I dagarna lanserades också Zoom in media-projektet som vi genomför inom Active för att kartlägga alkoholreklam till unga i Europa. Hjälp gärna till att sprida information och eventet för detta!

Det nationella politiska påverkansarbetet är inne i en spännande och aktiv fas. Även om det inte går att säga vad som kommer hända är det tydligt att det finns många öppningar för politiska förbättringar inom våra frågor och att UNF kan spela en viktig roll.

Måluppföljning

UNF:s drogpolitiska arbete är känt och använt av beslutsfattare

- UNF har långsiktiga drogpolitiska samarbeten med tre riksdagspartier och tre partipolitiska ungdomsförbund

Huvudsakligen uppfyllt. UNF har långsiktiga relationer med majoriteten av partierna och aktiva kontakter med fem partipolitiska ungdomsförbund. En långsiktig struktur håller på att tas fram för politiska mål och prioriteringar.

Prognos 2015: Uppfyllt.

- UNF bedriver aktivt påverkansarbete i EU och genomför samarbeten med fyra svenska EU-parlamentariker

UNF agerar i den drogpolitiska debatten och omnämns 500 gånger i media (Malin)

Uppfyllt. Under 2014 syntes UNF i minst 604 pressklipp. Främst syntes vi i lokal press och kopplat till Kommunrankingen, Valborg samt Vit Jul. Bör ha ett lika stärkt resultat under 2015 som gör att vi kan satsa ännu mer på kvalitén i hur vi syns.

Prognos 2015: Uppfyllt.

- UNF har medlemmar som tillsammans engagerar sig drogpolitiskt för att påverkar lokala beslutsfattare och allmänheten

Under perioden har medlemmar tillsammans arrangerat politikerträffar, nattaffischerat inför riksdagsvalet, varit i Bryssel och träffat parlamentariker och mycket mer.

Prognos 2015: Uppfyllt

I UNF bedrivs drogpolitiskt påverkans- respektive kunskapsarbete som en aktiv del i verksamheten

- UNF har 10 aktiva drogpolitiska grupper

Arbetet med de drogpolitiska har varit svårt att få igång på många ställen och det har varit svårt för grupperna att få en tydlig struktur på arbetet. Det har under perioden funnits 4-6 grupper.

Prognos: 2015 delvis uppfyllt

- UNF har en levande interndebatt om hur en framgångsrik drogpolitik för framtiden ser ut

I hög grad uppfyllt. Annordnande av debatt på förbundssamlingen och ett microbildningspass framtaget kring interndebatt. Även högre grad av tillämpning av debatter på interna utbildningar samt stimulering av aktivitet i interna debattforum på facebook.

Prognos 2015: Svårbedömt

- UNF som organisation och dess medlemmar är experter på droger, i synnerhet alkohol och cannabis

I huvudsak uppfyllt. UNF som organisation får erkännande av politiker som experter. Specialsiter genomförs regelbundet och Höjdaren Drogpolitik VT2015. Utskottet har spetsutbildats om cannabis och genomfört en Specialisten med tema cannabis.

Prognos 2015: Svårbedömt.

Framtiden

Höjdaren Drogpolitik pågår under hela perioden, i april genomförs ett seminarium om cannabis för de partipolitiska ungdomsförbunden och hela Almedalsveckan är förstås späckad med drogpolitik. På pressidan kommer vi presentera nya siffror för Bra Uteliv och kraftsamla kring valborg. Löpande med detta pågår ett aktivt politiskt påverkansarbete.

UNF:s drogpolitiska arbete har vind i seglen och full fart framåt!

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Thorson

Tåg mellan Stockholm och Göteborg, 2015-02-20

Bilaga: Projektuppföljning

Projekt	1.1 Politiska samarbeten	1.3 Nationell press	4.4 Höjdaren Drogpolitik	2.1 Organiserat EU-arbete	2.2 Activesamarbete
Status	Pågår	Ej påbörjat	Pågår	Pågår	Pågår
Ansvarig	Malin	Malin	Malin	Thomas	Thomas
Pengar avsatta	kr30,000	kr50,000	kr0	kr25,000	kr0
Pengar använda					
Del-projekt	Nationell påverkan, PUF-kontakt, PUF-utbildning	Bra Uteliv-siffror, Kommunranking, Valborg, Drogfritt föreningsliv, Vit Jul	Träff i februari, april (?), Almedalen		
Läge	Planering igång för cannabisseminarium i april, politiska kontakter kring framförallt näthandel	Arbete pågår med Bra Uteliv-siffror samt Kommunranking	Rullar på mycket bra med en stabil kursledning		
Gjort	Startat planera för cannabisseminarium i april, träffat majoriteten av socialutskottet	Beställt BU-siffror, Skickat ut kommunrankingsfrågor	Kursledning och deltagare klara, första träff planerad		
Kvar	Inbjudan till cannabissem., träffa alla i socialutskottet, PUF-utbildning i höst, ta fram lagförslag för kontrollköp	Alla släpp	Träff 1, 2 och 3. Bestämma deltagaruppgifter och ordna med politikerträffar på Almedalen.		

2.2 Activesamarbete	4.1 Interdebatt	1.2 Almedalen	3.1 Bra Uteliv	3.2 Drogpolitiska grupper
Pågår	Ej påbörjat	Pågår	Ej påbörjat	Pågår
Sara	Sara	Nicole	Nicole	Nicole
kr0	kr0	kr35,000	kr70,000	kr15,000
500€				10000
		Drinkteam	Nya frågor	
Appen som deltagarna använder har översatts till svenska och planen är att den ska gå att använda vecka 9.	Görs inte så mycket just nu.	Info in Drinkteam har precis gått ut på hemsidan och nyhetsbrev.		Information om vad de kan göra 2015 går ut inom kort, Västernorrland och Västerbotten ska i feb få utbildning för sina grupper

Deltagit på seminarium, gått ut med info i UNFs nyhetsbrev, lagt upp info på unf.se	Debatt på förbundssamlingen	Lokal är bokad		
Lansera appen, samla in statistik, skriva en rapport mm.	Debatt på kongressen 2015 i Lund, stimulera aktivitet i interna debattforum på facebook			

4.2 Cannabis	4.3 Drogpolitisk bildning
Ej påbörjat	Ej påbörjat
Isabelle	Isabelle
kr0	kr0
Börjat skissa på hur podden ska ta sin form. Också börjat leta fram kontaktuppgifter till cannabisgruppen.	Som det röda fältet där uppe avslöjar är projektet inte påbörjat men i startgropen!

Rapport från Förebyggsutskottet (punkt 6 e, bilaga § 13:6)

Utskottets sammansättning

Utskottet består av Eric Tegnander (ordförande), Lina Jacobsson, Max Johansson samt handläggare Imse Nilsson.

Sammanträden under perioden

Utskottet har under perioden sammanträtt vid två tillfällen. Fysiskt den 31:e januari till 1:e februari i Bålsta. Via Skype den 5:e februari.

Arbetet

Arbetet har under perioden kretsat väldigt mycket kring att ta fram vårt värvarkit, men så klart också att planera inför det nu påbörjade året. Vårt möte i december ställdes in på grund av sjukdom, men nu är vi mer eller mindre i kapp i planeringsarbetet. Något annat som vi lagt mycket tid är att ta fram och föreslå bra arbetsplansmål till arbetsplansprocessen.

Framtid

Nästa möte är i skrivande stund planerat till den 15:e mars.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Eric Tegnander
Solna, 2015-02-24

Rapport från Organisationsutskottet (punkt 6 f, bilaga § 13:7)

Medlemmar i utskottet är Andreas Jansson, Jobbjörn Folkesson, Lina Boberg, Linda Tjälldén och Linus Henriksson.

Utskottet sågs den 5 januari.

Nuläget/Djupdykningar

Utskottet har under perioden haft sitt första möte för året. Vi delade ut ansvar för de olika projekten och kickade igång en del arbete.

Det arbete som det har fokuserats på mest under perioden har varit:

- Förberedelser DÅM
- Planering DSS
- Utvärdering bildningssystemet

Måluppföljning

1 000 medlemmar har inom ramen för ett UNF-arrangemang reflekterat över och diskuterat sitt ledarskap.

Totalt har kanske 400 personer berörts hittills.

Folkbildning genomsyrar UNF:s alla verksamhetsområden och 35 000 studietimmar genomförs.

Utskottet uppskattar att den första delen av målet uppnås genom dagens arbete hos både vårt och andras utskott. Den andra delen är långt ifrån uppnådd och utskottet har valt att släppa studietimsfrågan.

75 föreningar representeras på föreningsstyrelsesamlingar.

Vi tror att målet är nått vid slutet av 2015. I och med att materialet nu är färdigt kan vi börja jobba mer med allmän kvalitetssäkring av FSS:er.

1 600 medlemmar genomgår UNF:aren.

En verksamhet som genomförs och flyter på relativt enkelt utan att vi gör så mycket, målet kommer att vara uppnått vid slutet av 2015.

UNF har en levande idé- och utvecklingsdebatt.

Vi har inte uppnått målet, men det finns goda exempel i verksamheten och känslan är att vi är närmre målet nu än tidigare.

80 % av alla föreningar som rapporterar årsmöte, rapporterar även årsmöte nästkommande år.

Årskiftet 2013-14 var andelen 77 %. Så snart årsmötesperioden är genomförd kan vi mäta igen.

60 nya föreningar startas

Under 2014 startades 28 nya föreningar. Planen är att fler ska startas i år då vi har en föreningsportal, ett föreningskitt och ett FSS-material.

Distrikten tillhandahåller verktyg och stöd för att utveckla sin lokala verksamhet

Vi anser att vi tillhandahåller många olika stöd, men att vi inte genom det arbetet är säkra på att dom används.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att notera rapporten

Lina Boberg

Stockholm, 2015-02-25

	Status	Ansvarig	När ska det ske	Läge
BILDNING				
Specialister+Bildning <3 ledarskap	Ej påbörjat	Linda	Under hela året	Vi bevakar att det genomförs Folkbildaren ledarskap två stycken under året och vilket innehåll. SXE-turnén rullar på, vi inväntar just nu besked från förebygg om ansvarig från dom. Vårt förslag är att samla ihop lite bra människor en helg och göra en första arbetning för att sedan ägna ungefär en månad åt att bearbeta text och se till att materialet får layout. NBV verkar lite tveksamma kring hur mycket arbete kring studieplaner dom kan bidra med just nu så vi avvaktar lite kring dessa delar. Vi rapporterar muntligt på FS-mötet angående Projektbildaren och återkommer med bilaga i mars. Vi har haft ett inledande möte med EW ang Tollare och den förstudie han har genomfört. Pumpen hanteras vid ett senare tillfälle. Vid förfesten ska vi prata med folk om vad de tycker om DO/DK nätverk och DSS:erna. Utvärderingen ska in i bildningssystemsbilagan. FSS:er och UNF:aren Avancerad är de planerade.
NBV-samverkan	Påbörjat	Linda	Under hela året	
Samverkansprojekt	Påbörjat	Linda	Under hela året	
Uppdatering av material	Påbörjat	Linda	Nu	
DEMOKRATI				
Årsmöten	Påbörjat	Lina	Nu	FÅM-utskicket har skickats ut. Alla mallar och utskick inför DÅM är på gång. Motionsskrivande. Skriva pepp-text till D-nytt i februari löser detta. Delegationsträffar ska genomföras mellan 20 maj - 20 juni. Malin pratar om det genomförandet på DO-nätverket i januari. Skriva en text om hur man kan angripa handlingarna och hur det går att diskutera dom. Introducera till verktyget, kanske genom en kort film? Kanske bra att erbjuda hjälp med att hitta ev processledare där det behövs. Alla distrikt får 1 000 kronor i bidrag när man anmäler när man ska ha sin. Faddrarna är ansvariga för att det blir av.
Kongressförberedelser	Påbörjat	Lina	Februari	
INTERN KOMMUNIKATION				
UNF:s webbplats	Ej påbörjat	Andreas		Gruppen kan utses efter att sidan släpps. Kanske februari/mars? Vi avvaktar NBV och ändamålspragrafen en stund till, sedan kollar vi med Cecilia om hon kan göra det istället. Hon är på G för att spela in en film.
Interndebatt 2.0	Påbörjat	Andreas	Efter förfesten	Kan göras i nya webbplatsens format och spinna vidare på samma sätt som förfestbloggen. Vi måste ta fram en text för vad som gäller rörande textlängd, när det ska publiceras, hur ofta och vad man får skriva om.
STÖD TILL LANDET				

Distriktsbildningsstöd	Påbörjat	Linda DSS, Lina DO/DK	Nu	Avvaktar tills vi fått utvärdering utav Wendelsberg, men avser att fortsätta med DO och är tveksamma till DK.
Bidrag	Påbörjat	Linus	Efter DÅM	Arbetshelger till nya styrelser. Ansökningsformulär och sedan får man pengarna.
Föreningsstöd	Påbörjat	Linus	Nu	Linus och Jobjörn går igenom vad som finns i nystartskitt. DSS1 ska innehålla föreningsstöd som en del. Föreningsstödsblad ska tas fram till nästa möte.
Distriktsutveckling	Ej påbörjat		Hösten	Görs på DSS2 och under andra arrangemang.

Rapport från Globala utskottet (punkt 6 g, bilaga § 13:8)

Linn Heiel Ekeborg, Lucas Nilsson, Elon Larsson, Viggo Stahle, Nathalie Carlryd

Nulägesrapport

Utskottet hade ett livemöte i mitten på januari där vi gick igenom och planerade alla projekt. Vi har valt att skjuta på kampanjen till efter sommaren då insamlingsmånaden tar mycket fokus i vår. Vi har en del utbytesrekryteringar på gång, både Höjdaren globalt, Actives summercamp samt ett par olika utbyten inom projektet ”Byt ut folk”.

Möten sedan senaste FS-mötet: Livemöte 16-18/1. Skypemöte 3/2

Projekt	Pengar avsatta	Pengar använda	Ansvarig person	Läge med projektet
Actives summercamp	100 000	0	Elon Larsson	Rekrytering av kursledning pågår
Byt ut folk – arrangemangsutbyten	50 000	7 500	Linn Heiel Ekeborg	3 UNF:are var på politisk workshop i Norge 13-16 feb. 2 UNF:are ska på Activeseminarium i Berlin i mitten på mars. Rekrytering efter medlemmar som ska åka till Juvente Tysklands Påskläger har avslutats i början på mars.
Utbytestöd	75 000	30 000	Linn Heiel Ekeborg	Distrikten är kontaktade via D-nytt. Vi har marknadsfört oss extra mot vissa distrikt. En ansökan från UNF Blekinge på 30 000 har inkommit och godkänts.
Brinn – kampanj	80 000	0	Lucas Nilsson och Viggo Stahle	Planering pågår. Kampanjen är framflyttad och lanseras efter sommaren.
Money makes the world go round	20 000	0	Linn Heiel Ekeborg	Insamlingsmånaden planeras för fullt. Linn och Nathalie har haft några möten, senaste den 26 februari. Kommer bli fett.

Samla när man samlas	10 000	En del	Viggo Stahle	Föreningarna har upplysts om att de kan bli föreningsfadder. Det kommer även hända en del spexiga saker på DÅM:en, DSS:en och kongressen...
Actiongrupper	20 000	o	Elon Larsson	En person har blivit tillfrågad om att vara ledare för gruppen. Inväntar svar.
Höjdaren globalt	175 000	Lite	Lucas Nilsson	Planeringen är i full gång. Just nu kan man intresseanmäla sig.
Folkhögskoleutredning	o	o	Lucas Nilsson	Underlag skickade till förbundsstyrelsemötet i januari

Ej påbörjat	Pågående	...Klart....
-------------	----------	--------------

Mål

Mars-maj

- Insamlingsmånaden ska vara påbörjad
- Hitta kursledning, boka flygbiljetter och startat och avslutat ansökningsperiod för Actives summercamp
- Få in en eller ett par ansökningar till utbytesstödet
- Att komma igång ordentligt med planeringen av kampanjen
- Avsluta ansökningsperioden för Höjdaren globalt
- 1-2 aktiviteter i projektet "Byt ut folk" ska ha genomförts.
- Ha samlat in pengar på FÅM och DÅM
- En actiongrupp är på gång att starta upp

Måluppföljning

UNF har utvecklande och inspirerande utbyten för att bygga nyktra och starka ungdomsorganisationer över hela världen

UNF engagerar 150 medlemmar i internationella utbyten

- 121 medlemmar deltog i internationella utbyten under 2014. Hittills i år har 6 medlemmar varit på utbyten. 6 till är planerade under mars månad.

UNF:s medlemmar har lättillgängliga verktyg för globalt engagemang

- Utbytesstödet har marknadsförts mot distrikten och en ansökning har kommit in. Insamlingskampanj och en annan global kampanj är på gång.

UNF har långsiktiga och välfungerande samarbeten med fyra ungdomsorganisationer i andra länder

- Under 2014 hade vi ett eller flera samarbeten med Juvente Norge, UNF Finland, Juvente Tyskland, ADIC Sri Lanka, IOGT Polen m.fl. I år har vi hittills haft ett samarbete med UNF Finland, Juvente Norge och Juvente Tyskland.

UNF:s medlemmar bidrar till att frågan om alkohol som utvecklingshinder lyfts i samhällsdebatten och att problemet motarbetas globalt

UNF engagerar 500 medlemmar i finansieringen av det globala arbetet

- Vi har gått ut till distrikten för att samla in siffror om insamlingsaktiviteter. Vi har lanserat en paketask i UNF-shoppen. Målet kommer att arbetas mer med under 2015 i samband med våra projekt "Money makes the world go round" och "Samla när man samlas" och bland annat ha en insamlingsmånad i maj.

15 föreningar arbetar med globala frågor

- Tre föreningar finns idag.

UNF driver en aktiv påverkan av myndigheter, idéburna organisationer och politiska partier vad gäller handels - och biståndspolitik på nationell och EU - nivå

- En actiongrupp kommer att starta under våren. Rekrytering av ledare pågår.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Linn Heiel Ekeborg
Hjälteby, 2014-02-22

Rapport från arbetsutskottet (punkt 6 h, bilaga § 13:9)

För perioden 11/1 till 25/2

Utskottets sammansättning

Utskottet består av Eric Tegnander, Linda Tjälldén, Lucas Nilsson, Anneli Bylund, Thomas Ahlström samt handläggare Imse Nilsson.

Möten under perioden

Arbetsutskottet har under perioden sammanträtt vid två tillfällen. Första gången fysiskt i samband med förbundsstyrelsemötet den 11:e januari. Andra gången via Skype den 10:e februari.

Fattade beslut

På mötet den 11:e januarifattades följande beslut:

- Att koppla arbetsplansmålen till nuvarande prioriterade områden så som det framgår i bilagan.
- Att datum som gäller för ansökningar till arbetsutskottet gäller även för pengar att söka-potten.
- Att generalsekreteraren får i uppdrag att bereda PAS-ansökningar över 20000 kr.
- Att inrätta principen att genomförd verksamhet ska rapporteras innan nästa PAS-ansökan godkänns.

På mötet den 10:e februari fattades följande beslut:

- Att efter gjorda ändringar slå fast PAS-fördelning nummer 1 2015 till en total summa av 84 000 kronor.

Framtid

Kommande möte är i skrivande stund planlagt till tisdag den 10:e mars.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Eric Tegnander
Solna, 2015-02-24

Bilaga: PAS-rubriker med tillhörande arbetsplansmål

Förutsättningar för god föreningsverksamhet

- 15 föreningar arbetar med globala frågor
- 25 föreningar har ett givande samarbete med Junis
- UNF har regelbunden verksamhet på 60 olika orter
- UNF har varierad verksamhet som är inkluderande för olika målgrupper

Bildningsverksamhet kopplat till vår ideologi

- UNF har en levande interndebatt om hur en framgångsrik drogpolitik för framtiden ser ut
- UNF som organisation och dess medlemmar är experter på droger, i synnerhet alkohol och cannabis
- 15 föreningar arbetar med globala frågor
- UNF har en levande idé- och utvecklingsdebatt

Utåtriktad verksamhet i både värvnings- och opinionsbildningssyfte

- UNF genomför riktade värvarsatsningar mot tre grupper som bedöms ha stor outnyttjad medlemspotential
- Kännedomen om vad UNF är, vad vi står för och hur man kan engagera sig ökar bland Sveriges unga
- UNF har 5 500 betalande medlemmar
- UNF har 10 aktiva drogpolitiska grupper
- UNF skapar opinion och ökar medvetenhet i samhället och internt kring barn och unga i risk- och missbruksmiljö
- UNF driver en aktiv påverkan av myndigheter, idéburna organisationer och politiska partier vad gäller handels- och biståndspolitik på nationell och EU-nivå

Rapport från förbundsordförande Malin Thorson (punkt 6 i, bilaga § 13:10)

Gäller period: 11 januari – 8 mars. Antal 48-timmarsledigheter: 4 st.

Det känns att tiden går allt snabbare och det känns mer och mer som att det var helt nyss som jag skrev förra rapporten men sen inser jag ändå att mycket har hunnit hända.

Organisation och fältarbete

Sommarens kongress innebär självklart mycket arbete. Jag är inblandad i eller leder processerna runt verksamhetsutvecklarsystem, budget, arbetsordning, drogpolitiskt program och principer samt mitt utskotts del av arbetsplan och verksamhetsberättelse. Jag har också ett ansvar för den demokratiska processen. Det största under perioden var Förfesten som jag arrangerade tillsammans med Linda Tjälldén med mycket lyckat resultat. Jag arbetar också med den digitala diskussionen av handlingarna.

Jag har träffat ordförandena för alla mina fadderdistrikt under perioden och överlag försökt ha regelbunden kontakt och stötta upp om det behövs. Som ordförande har jag självklart också kontakt med många andra distrikt och hade förmånen att få besöka distriktsordförandenätverket i januari. Som faddercoach har jag inför DÅM-perioden försökt börja skaffa en överblick över hela landet och var det kan behövas stöd och hjälp.

Politik och påverkan

En del av mitt arbete på området är att hjälpa till att samordna och stötta utskottets olika projekt. Med mina egna interna projekt rullar Almedalen just nu på enligt schemat och jag är inblandad dels i UNF:s medverkan och nykterhetsrörelsens mötesplats Soberian samtidigt som jag sett till att vi tagit fram en ny Almedalsdrink och påbörjat allt arbete med marknadsföring av den.

I LSU har jag egentligen ansvar för frågor som rör medlemskontakt och organisation men det har också visat sig vara en möjlig arena för att kunna påverka även drogpolitiskt. Jag såg bland annat till att LSU i sina riktlinjer för föreningsstöd har med krav om drogfrihet och i koppling till detta ska jag medverka på ett seminarium med Smart Ungdom. Jag fick också som LSU-representant möjlighet att delta i uppstarten för regeringens process kring jämlik hälsa.

På det nationella planet så har det varit lugnt på pressfronten med mest förberedande arbete. Påverkansarbetet rullar på och känns både spännande och med stor potential. Även här gör vi just nu mycket förberedande arbete men har också kontakt med politiker och departement samt andra aktörer inom nykterhetsrörelsen för att driva på för en bättre politik.

Jag jobbar också aktivt med kontakten med de partipolitiska ungdomsförbunden och är snart klar med förberedelserna inför ett cannabisseminarium vi kommer bjuda in till i april.

Personlig utveckling och arbetssituation

Uppdraget som ordförande är enormt utvecklande och det är snarast skönt att känna att utvecklingskurvan inte är lika brant som i början. Det känns bara bra med flera delar av uppdraget som jag känner att jag redan har koll på. Det är tydligt lugnare nu jämfört med samma period förra året vilket jag tror beror både på förändrade yttre omständigheter och på medvetna ansträngningar från min sida.

Som stöd i mitt arbete använder jag mig flitigt av min kontaktperson i styrelsen och går också LSU:s ordförandenätverk. Att jag och Eric har ett gott samarbete jag kan lita mig tillbaka mot är guld och en förutsättning för att orka med och ha roligt i uppdraget. Vilket jag trots de oundvikliga jobbiga inslagen verkligen har!

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Thorson

Tåg mellan Stockholm och Göteborg, 2014-02-20

Rapport från förbundsordförande Eric Tegnander (punkt 6 j, bilaga § 13:11)

Medlemsökning och attitydpåverkan

Arbetet med utskottet och attitydpåverkanssatsningen har under perioden tagit upp ganska mycket tid. Utskottet planerar att släppa vårt värvarkit under tidig vår och det har naturligtvis tagit upp mycket tid, inte minst i kontakt med vår strategiska kommunikator.

Attitydpåverkansarbetet har handlat om att implementera de synpunkter som styrelsen gav på mötet i januari och i övrigt se till att den verksamhet som påbörjats under perioden flyter på.

Jag har under perioden också deltagit i Nordiska Godtemplarrådets årliga utvecklingskonferens och där gett en uppskattad presentation om Fake Free.

Övrigt styrelsearbete

Det övriga styrelsearbetet har under perioden omfattat bland annat lite extra kontakt med mina fadderdistrikt, ett utbyte med UNF Finland, fortsatt arbete med världskongressen i Sverige 2018 samt så klart arbetet med vår egen kongress. Uppgifterna har vanligt ovanligt varierade, men det känns också stimulerande.

Personlig utveckling

Januari har i stora drag varit en bra, energifylld månad för mig. Jag har känt mig utvilad efter julleddigheten och i allmänhet känt en större trygghet i arbetet. Perioden avslutades tyvärr med en tids sjukdom, vilket förmodligen varit ett resultat av lite för många resor. Jag satsar därför på att vila upp mig inför DÅM-säsongen som i skrivande stund är tre veckor bort.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Eric Tegnander
Solna, 2015-02-24

Rapport från generalsekreterare Imse Nilsson (punkt 6 k, bilaga § 13:12)

Personal

Under början av året rekryterade vi en ny Verksamhetsutvecklare för Göteborg & Bohuslän och i mitten på februari började Hilal Atik. Hilal har ideell erfarenhet från Turkiska Ungdomsförbundet och är precis klar med en examen i Socialpsykolog. Vi är glada att välkomna Hilal till vårt team! Då Kamilla Andersson och Anna Thorén har sagt upp sig så kommer vi under mars/april att rekrytera en ny VU i Skåne och en i Västernorrland.

Kompetensutveckling

Årets akademi har haft sin första träff på Tollare och terminens tema är internt fokus på rörelsen, där vi bland annat fördjupningar i frågor som rör folkbildning, rörelsens historia, demokrati och grupprocess gicks igenom. Träffen var mycket uppskattad och nästa kommer ligga i anslutning till vår DSS:en. Själv så deltar jag även under våren i LSU:s Generalsekreterarnätverk och vi har ca 1 träff var annan månad inbokad fram till och med juni.

Samverkan

Jag deltagit i regelbundna möten med IOGT-NTO-rörelsens generalsekreterare. Inom samverkansområdet ligger mycket fokus just nu på de gemensamma delarna rörande kongressen, bland annat koordinering av anmälaningssystemet, ekonomi, fester på plats och kontakt med Bestyrelsen. Jag har deltagit på två möten om rörelsegemensam insamling, en process som diskuteras inom RS. Vidare så genomförde Vit jul en lyckad kampanj under december och nu tittar vi framåt för att se hur Vit jul kan trappa upp, men även säkerställa att på några års sikt bli en självfinansierad kampanj. Arbetet med Straight Edge turnén rullar på och datum, orter mm är bestämt, ur samarbetet kom även idén om ett Edge kollo på kongressen – en tanke som är vidare skickad till våra temaspårsansvariga. ACTIVE har under året flera projekt som vi deltar i just under våren ligger mycket fokus på Zoom in Media som även våra Brysselassistenter jobbar med.

Övriga processer

Jag har deltagit på min första förfest vilket var mycket roligt, främst för att få en försmak på hur diskussionerna på Kongressen kommer kunna bli. Kopplat till UNF:s kongress så deltar jag i budgetgruppens arbete med att ta fram en budget för 2016-2017, samt finns med som stöd i Verksamhetsutvecklarsystemarbetet. Jag, Linn och Eric genomförde i slutet på januari en mycket framgångsrik resa till Oslo för att träffa personer som var med och arrangerade när IOGT internationals kongress var i Norge. Utifrån mötet har vi nu en bättre bild av hur vi ska lägga upp arbetet de kommande åren. Jag och Eric har tillsammans med kampanjledarna löpande avstämningar av Attitydpåverkanskampanjen Bryt!.

Ekonomi

Processen med 2014 års årsrevision fortskrider och en plan för att allt ska vara klart innan FS mötet i maj har satts upp.

Övrigt

Inget övrigt att rapportera

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Imse Nilsson

Stockholm, 2015-02-25

Form på verksamhetsberättelse (punkt 7 a, bilaga § 13:13)

Introduktion

Linn Heiel Ekeborg, sekreterare i förbundsstyrelsen, har fått i uppdrag att skriva UNF:s verksamhetsberättelse för åren 2012-2014. En fullständig verksamhetsberättelse för mandatperioden 2012-2013 antogs av förbundsstyrelsen på mötet i september 2014. Nu ska form på verksamhetsberättelse för 2014 diskuteras. Ett färdigt förslag på verksamhetsberättelse presenteras på förbundsstyrelsemötet i maj.

Nulägesanalys

Idag är de två verksamhetsberättelserna integrerade i varandra och de behandlar inte kongressåret överhuvudtaget. Måluppföljningen är en stor del av verksamhetsberättelsen och den är uppdelad utskottsvis.

Lösning/Förändringar

Jag har valt att skilja de två verksamhetsberättelserna åt så att det blir en för varje mandatperiod. Det innebär också att två verksamhetsberättelser kommer att föredras på kongressen. Jag har fortsatt att lägga stor tyngd i måluppföljningen, om inte lite mer. Utöver det så är det mesta likt föregående år.

Eftersom verksamhetsberättelsen skrivs mitt i en mandatperiod kan det vara svårt att veta om förbundsstyrelsen uppnått arbetsplansmålen. Därför föreslår jag en prognos för 2015 där utskotten, baserat på de projekt de ska genomföra under året, uppskattar om de kommer att nå målen eller inte.

Förslag på innehåll: Förbundsstyrelsens organisation och arbete, Respektive utskotts arbete samt måluppföljning, Måluppföljning av kongressuppdrag, Medlemsantal, Aktiva föreningar, Bildningsverksamhet, Studiecirkelverksamhet

Frågeställningar att diskutera

1. Borde verksamhetsberättelsen gälla endast 2014 eller även ha en prognos för 2015 (baserat på utskottens projekt)?
2. Ska tyngdpunkten ligga i verksamhetsberättelsen eller måluppföljningen?
3. Hur skulle verksamhetsberättelsen kunna presenteras på kongressen

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att ge Linn Heiel Ekeborg i uppdrag att återkomma med ett förslag på verksamhetsberättelse till förbundsstyrelsemötet i maj

Linn Heiel Ekeborg
Hjälteby, 2014-02-05

Ultimata distriktsstyrelser och idealdistrikt (punkt 7 b, bilaga S 13:14)

Bakgrund

Distriktsstödet har under de senaste åren varit väldigt högt prioriterat i UNF. Genom olika insatser, som till exempel distriktsparmen, DSS:er, förbundsaddersystemet och fortbildning för verksamhetsutvecklarna, har vi idag kommit till ett läge där vi har 23 mer eller mindre fungerande distriktsstyrelser. Eftersom vi tycker att området borde vara fortsatt prioriterat vill vi med det här underlaget inleda en diskussion om vad som är nästa naturliga utvecklingssteg för våra distrikt och i förlängningen hela organisationen.

Frågan ligger vanligtvis hos organisationsutskottet och resultatet kan mycket väl vara att organisationsutskottet får ett fortsatt uppdrag att ta vidare frågan, men vi ser ett värde i att lyfta frågan till förbundsstyrelsen för att gå igång en bredare diskussion och eventuellt ett bredare ägandeskap

Nulägesanalys

Bland våra 23 distrikt finns det ganska stora skillnader i storlek, prioriteringar och resurser. Vår bild är också att en del distrikt tenderar att lyckas bättre än andra med sitt arbete och det är också tydligt att vissa distrikt är mer utvecklade än andra. Från förbundsstyrelsens sida finns det, åtminstone hos enskilda ledamöter, säkert en bild av hur det perfekta distriktet borde arbeta och vara organiserade.

I nuläget är dock bilden av vad ett distrikt borde göra och vilka faktorer som ökar sannolikheten för att komma till den målbilden relativt övergripande och fragmentarisk. Som förbund vill vi exempelvis att distrikten ska sköta det dagliga arbetet, stötta sina föreningar och bevara goda relationer till övriga rörelsen, men kanske behöver det utvecklas och konkretiseras ytterligare.

Vi kan se ett värde i ett sådant arbete och vill därför åtminstone lyfta frågan med förbundsstyrelsen. Idén har också nämnts på ett DO-nätverk under förra året och då fått positiv respons.

Lösningsförslag

Frågan om vad som borde vara nästa målsättning för vårt arbete med distrikten eller för den delen hur våra distrikt bäst organiseras besvaras såklart inte med enkelhet. Vi ger här därför en del uppslag på vad man skulle kunna tänka sig.

En nedskrivna målbild för vart vi vill att våra distrikt ska komma utvecklingsmässigt.

Detta kan gälla både de enskilda distrikten eller distrikten som en grupp. När det gäller enskilda distrikt kan man exempelvis tänka sig att förbundsstyrelsen i skrift prioriterar olika områden som man vill att distrikten arbetar med, alternativt att man sätter upp

organisatoriska målsättningar för distrikten (Som exempel: Förening i varje kommun, landstingsbidrag, egen ekonomi, med mera.) Som exempel på det andra kan nämnas att UNF tidigare haft som mål att ha distriktsstyrelser i samtliga distrikt. En vidareutveckling på det skulle kunna vara att ha välfungerande eller självgående distriktsstyrelser i samtliga distrikt, eller att alla distriktsstyrelser till exempel ska ägna sig åt drogpolitisk verksamhet i någon form.

En konkretisering av vilka framgångsfaktorer som finns för ett UNF-distrikt

Här kan man tänka sig att man sammanställer en lista över faktorer som gör distrikt framgångsrika, naturligtvis efter dialog med distrikten. En sådan sammanställning kan sedan vara vägledande både för distriktsstyrelsens arbete och för förbundsstyrelsens fadderarbete, bland annat.

Oavsett hur vi väljer att gå vidare med frågan är vår linje att arbetet primärt ska ske i existerande kanaler och inte göras som tillfälliga projekt.

Frågor för diskussion

1. Delar du bilden som beskrivs i nulägesanalysen?
2. Vill du se en tydligare målbild eller rekommendation för distrikten?
3. Vad behöver vi för att komma dit?

Framtid

Eftersom vi närmar oss slutet av mandatperioden är det inte troligt att vi kommer hinna avsluta något under den här förbundsstyrelsens tid tillsammans. Vi vill dock inleda diskussionen redan nu, för att om inte annat ge den som medskick till kommande förbundsstyrelse och utskott.

Framtid

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera diskussionen.

Andreas Jansson och Eric Tegnander

Västerås och Solna, 2015-02-24

UNF:s principer (punkt 8 a, bilaga § 13:15)

Bakgrund

UNF har ett dokument som samlar de principer som har antagits av olika kongresser genom åren. Det samlade dokumentet antogs för första gången i Köping 1997 men reviderades på kongressen i Borås 2013. Då fastslogs att principerna ska uppdateras efter kongress med eventuellt nya antagna principer och skickas som en rapport till varje kongress.

Analys och förslag

Under den gånga mandatperioden har UNF:s principer, mycket tack vare granskningsutskottet, gått från att vara ett relativt bortglömt dokument till ett levande styrdokument som aktivt följs upp. Denna förändring har gjort det tydligt att det finns en del principer som inte längre är aktuella. För att underlätta för kommande styrelser och granskande organ att använda och följa upp dokumentet och öka dess legitimitet föreslås därför att förbundsstyrelsen lägger fram ett reviderat förslag på principer till kongressen i Lund som enbart har kvar principer som fortfarande är aktuella och inte regleras i andra dokument.

I bilagan står uppräknat förslag på vilka principer som ska kvarstå och vilka som ska försvinna.

Uppföljning

Förslagen till nytt principdokument publiceras med övriga dokument för synpunkter för medlemmar och ett slutgiltigt dokument antas på förbundsstyrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta det bifogade förslaget till reviderade principer för UNF

Malin Thorson

Tåg mellan Stockholm och Göteborg, 2015-02-20

Bilaga: UNF:s Principer till kongressen

Förslag på principer att behålla

1971 – Vänersborg

§ 49 Tolkning av begreppet två tredjedelars majoritet: de som ej röstar ska ej räknas med.

1981 – Luleå

§ 84 För att representera IOGT-NTO-rörelsen eller framträda i rörelsens namn krävs medlemskap.

1995 – Örnsköldsvik

§ 82 Bara de med rösträtt får reservera sig (d.v.s. inte förbundsstyrelsen)

1997 – Köping

§ 118 Medlemsvärningskampanjer ska klart betona vår ideologi och inte materiella förmåner.

2005 – Piteå

§ 88 UNF börjar köpa in KRAV-märkt mat, både kött och vegetabiliska produkter eftersom vi jobbar för miljön.

§ 169 Förbundsstyrelsen ska ta hänsyn till ålder, kön och andra faktorer när man utser dem som ska sitta i utskott, leda kurser osv.

2007 – Uppsala

§ 111 Förbundsstyrelsen ska alltid, i möjligaste mån, redovisa föregående års siffror i arbetsplanen.

§ 198 UNF ska sträva efter att köpa tjänster och varor av företag med schyssta villkor för sina anställda.

2009 – Göteborg

§ 94 I framtiden göra en djupare analys av arbetsplanens punkter för att underlätta förståelse för det arbete som tidigare har utförts, och att en sådan analys bifogas till verksamhetsberättelsen varje år.

§ 182 Kongressen väljer ombud och suppleanter på en rangordnad lista till Actives kongress, då själva antalet ombud ej är beslutat förrän efter UNF:s kongress.

§ 264 Kongressen även fortsättningsvis ska vara minst 4 dagar lång.

2011 – Åre

§ 36 Frågor om försumbara ekonomiska värden INTE utgör frågor om eget arvode

§ 75 Granskningsutskottets roll är att uttala kritik mot förbundsstyrelsens arbete, samt att komma med vägledande uttalanden som bör betraktas av kommande förbundsstyrelser, om annat inte beslutas av kongressen.

§ 185 Då personer omnämns i UNF:s framtida material ska vederbörande benämnas med det pronomen vederbörande önskar. Detta innebär att vederbörande ska tillfrågas om vilket pronomen vederbörande vill benämnas vid. I de fall i UNF:s material, då pronomen inte refererar till en specifik person, skall könsneutralt pronomen användas.

§ 279 Ett ombud till en kongress måste vara registrerad medlem i det distrikt/den region ombudet representerar, när ombudsvalet sker.

§ 336 Förbundsstyrelsen kan arvoda ledamöter motsvarande två heltider, med ett fast arvode utan en löpande höjning samt att en heltidsarvodering motsvarar 50 % av ett prisbasbelopp per månad.

2013 – Borås

§ 195 I allt UNF-material och i alla sammanhang gällande medlemsökning nämns alltid uppföljning som en vital del

§ 254 Distrikten ska faktureras kostnaden för sina ombuds deltagaravgifter på kongressen.

Förslag på principer att rensa ut

1972 – Umeå

§ 158 Varje ny och alla andra intresserade medlemmar ska erbjudas medlemsskolning.

Kommentar: En fråga som går in under UNF:s Bildningssystem.

1991 – Falun

§ 156 Värvarpremier ska skickas ut först när medlemmen betalat.

Kommentar: Sedan principen antogs har värvarpremierna ändrats ett flertal gånger och eftersom det är oklart hur värvarpremier kommer se ut eller ens finnas framöver föreslås utrensning.

1995 – Örnsköldsvik

§ 162 Förbundet ska avråda ledare och representanter från att röka och snusa vid rörelsens arrangemang.

Kommentar: Täcks mer utförligt i tobakspolicyn.

1999 – Gävle

§ 247 Förbundet rekommenderar distrikten att anordna motionsskrivarträffar inför varje kongress.

Kommentar: Distrikt och förbund har ett gemensamt ansvar att involvera medlemmarna i alla delar av den demokratiska processen. Oklart varför förbundet ska försöka styra distrikten att göra just detta.

2003 – Jönköping

§ 227 Förbundsstyrelsen arbetar för att billigare alternativ i form av tält, masslogi etcetera ska finnas så ofta som möjligt på förbundsкурser.

Kommentar: På förbundsкурser finns generellt bara ett boendialternativ för att inte skapa skillnader mellan deltagare. Boende väljs utifrån den specifika kursen men strävar efter att inte vara för dyrt för våra medlemmar.

§ 227 Förbundsstyrelsen ska fondera pengar alternativt öronmärka pengar för att dela ut till medlemmar som vill åka på förbundsкурser, samt att dessa pengar främst ska gå till medlemmar som inte får bidrag från sin förening eller sitt distrikt.

Kommentar: Organisationsutskottet som utrett principen har kommit fram till att det är opraktiskt att inrätta en ny pott utan att det är bättre att möjliggöra för distrikt och föreningar att betala ut bidrag.

2007 – Uppsala

§ 76 Not 1 – Resultat i jämförelse mot budget – i kommande årsredovisningar redovisar utfall enligt den budget och budgetposter som kongressen beslutat om.

Kommentar: Oklar och självklar princip,

§ 198 UNF ska sträva efter att köpa varor som är producerade med schyssta villkor.

Kommentar: Anses täckt i och med den andra § 198 från samma år som är väldigt snarlik.

§ 277 Animalisk och vegetarisk kost ska vara likställda, det vill säga att man måste kryssa i om man vill ha köttmat, eller om man vill ha vegetarisk mat, på alla UNF:s kurser och arrangemang.

Kommentar: Animalisk och vegetarisk kost ska inte vara likställda. En kan kräva att få vegetarisk kost men inte animalisk. På förbundsarrangemang kryssar man i regel i om man vill ha köttmat eller vegetarisk mat och på arrangemang med bara vegetarisk mat är det så klart orimligt att folks ska kryssa i att de vill ha köttmat.

§ 281 Förbundet ansvarar för att de nyvalda distriktsstyrelserna varje år erbjuds en utbildning i styrelsearbete, dessa kurser genomförs regionvis och inom en månad efter sista datumet för att ha distriktsårsmöte.

Kommentar: En fråga som går in under UNF:s Bildningssystem.

Förslag på principer att ändra

Nuvarande princip

2001 – Stockholm

§ 177 Accent ska i fortsättningen skickas till medlemmar över 20 år, medlemmar mellan 16 och 20 år ska få Accent om de vill.

Förslag på ändring

§ 177 Accent ska i fortsättningen skickas till medlemmar över 20 år

Kommentar: Budgetgruppen har tittat på kostnaderna och det administrativa kring detta och föreslår denna förändring. Om en större grupp av medlemmarna valde att få Accent skulle det innebära en relativt stor kostnad. Motiveringen till att skicka Accent till äldre medlemmar är bl.a. att Motdrag har fokus på den yngre målgruppen och när vi då ser över kostnaden för medlemstidningen känns detta som en rimlig indragning.

Bildningssystemet (punkt 8 b, bilaga § 13:16)

Bakgrund

På sitt möte i januari diskuterade förbundsstyrelsen UNF:s bildningssystem utifrån en mer kreativ process. Bildningssystemet diskuterades på kongressförfesten där deltagarna höll med om tankarna om att inga större revideringar behövdes utan att arbetet med implementering behöver fortsätta. Utifrån dessa tankar har ett reviderat förslag till bildningssystem tagits fram.

Resultat

Bildningssystemet har uppdaterats språkligt och delar har skrivits om för att delvis minska omfattningen av dokumentet och dels för att förtydliga.

De förändringar som i huvudsak gjorts är:

- Texterna om Specialisterna och Folkbildaren har blivit en och samma text där den tydliga styrningen kring Folkbildaren har bedömts snarare höra hemma i riktlinjerna för utbildningen.
- Texten under rubriken ”Skilt från formell utbildning” har uppdaterats.
- Texterna kring varje specifik utbildning har uppdaterats och i vissa fall förtydligats med en syftesformulering där detta har saknats.

Uppföljning

Eventuella ändringar som kommer upp på förbundsstyrelsemötet kommer att göras och ett slutgiltigt förslag kommer att antas av förbundsstyrelsen i maj. Styrelsen får gärna medta konkreta ändringsförslag om det finns sådana som önskas göra.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta det bifogade förslaget till utkast på bildningssystemet

Linda Tjälldén

Tåg 587 mellan Umeå och Stockholm, 2015-02-22

Bildningssystem (förslag till utkast)

Senast reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013.

Inledning

UNF är en folkrörelse som präglas av tydliga folkbildningsideal. Det innebär att medlemmar ska kunna förverkliga sina idéer; gå från idé till verklighet. Idealet utgår också ifrån att ambitionen är och ska vara hög. UNF ska lyfta sina medlemmar och med det låta dem växa, både i sig själva och i sin förmåga.

Ur UNF:s vision har ett bildningsuppdrag hämtats och formulerats. Detta tillsammans med några principer och en värdegrund för folkbildning utgör grunden för allt bildningsarbete som UNF bedriver.

Detta bildningssystem är till för att sätta ramarna för detta arbete.

Vision

UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld fri från droger.

Bildningsuppdrag

UNF är en samhällsbyggande organisation där alla unga människor är välkomna att i gemenskap och utifrån sig själv växa och utvecklas. UNF ägnar sig åt folkbildning för att medlemmar ska få mötas på jämlika grunder, inhämta kunskap och med det bli aktiva och engagerade medborgare.

Folkbildningens värdegrund

Utifrån tre viktiga perspektiv definieras UNF:s syn på folkbildning.

Mötet

Folkbildning uppstår i ett möte mellan människor som tillsammans skapar bildning. Mötet uppstår i sin tur ur frivillighet och tar sin utgångspunkt i övertygelsen om varje människas egen förmåga att bidra till en social, gemensam och individuell utveckling. Folkbildning är föränderlig och skiftande över tid; motsatt idén om att det finns ett fast facit.

Jämlikheten

Folkbildningen bygger på en jämlik syn på människan där varje individs kompetens tas tillvara. Något som tar sig uttryck i att deltagare använder sin reella möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt; motsatt en auktoritär utbildning.

Kunskapen

Folkbildningen skapas i en sammansättning av teoretisk, erfarenhetsmässig och praktisk kunskap. Synen på kunskap är att den är föränderlig och beroende av deltagares olika erfarenheter, perspektiv och värderingar; motsatt en statisk syn på kunskap.

Folkbildningens värderingar ska genomsyra all verksamhet, som därmed ingår i UNF:s folkbildningsarbete, i syfte att uppnå vårt bildningsuppdrag.

Principer för UNF:s bildningsverksamhet

UNF:s bildningsverksamhet tar sin utgångspunkt ur olika principer.

Medlemmens utveckling i fokus

UNF:s bildningsarbete motiveras genom bildningsuppdraget. Där finns ett tydligt fokus på att verksamheten i första hand ska få medlemmar att växa på egna villkor och i gemenskap. Först i andra hand är målet att stärka organisationen genom att få fler och bättre förberedda ledare, politiker, vänner, opinionsbildare och medborgare.

Skilt från formell utbildning

UNF:s bildningsarbete ska i första hand ses som något som är särskilt från den formella utbildning som finns i grundskola och under vidare studier. UNF:s bildningsarbete står för andra värderingar och ska beskrivas och bedrivs utan att förknippas med skolan. UNF undviker ord och metoder som påminner om formell utbildning, som exempelvis ”betyg” och ”lektion”. Istället strävar vi efter att använda begrepp och metoder som tydligare relaterar till UNF:s idéer om folkbildning, som exempelvis ”erfarenhetsutbyten” och ”bildning”.

Frihet i skapandet

UNF tror att bildningens innehåll inte bara kan läsas in, utan att bildning skapas genom att få erfarenheter av praktisk handling, diskussion och upplevelser. Det viktigaste med bildningsverksamheten tycker vi därför är hur det görs, snarare än vad som görs. Att säkerställa kvalitet gör UNF genom att använda folkbildning som metod.

UNF:s bildningssystem

Tydlighet och långsiktighet är viktigt för att UNF som rörelse ska kunna skapa och behålla förståelse för olika delar i bildningsverksamheten. För att skapa denna tydlighet och förståelse hos medlemmar, föreningar och distrikt i hur de kan utvecklas och arbeta med bildning beskrivs här UNF-förbundets bildningsverksamhet i ett system.

Bild över UNF:s bildningssystem

Förenings- & distriktsnivå

UNF:aren

UNF:s grundutbildning riktar sig till alla nya medlemmar. Utgångspunkten är att alla medlemmar ska få resonera och få förståelse för UNF:s uppbyggnad, ideologi och olika verksamhetsområden. Syftet är att deltagarna får en förståelse för varför UNF finns.

UNF:aren - Avancerad

Utbildningen bygger på UNF:aren och riktar sig till de medlemmar som vill fördjupa sina kunskaper och sitt engagemang i organisationen. Den låter deltagarna fördjupa sig i UNF:s verksamhetsområden, ideologi och organisationsuppbyggnad. Syftet är att deltagarna ska få utforska UNF och hitta hur de vill utveckla sitt fortsatta engagemang inom UNF.

FöreningsStyrelseSamling (FSS)

Föreningsstyrelsesamlingar har som syfte att ge medlemmar i föreningsstyrelser de verktyg de behöver för att utföra sitt uppdrag och utveckla bra föreningsverksamhet. Deltagarna får kunskap om styrelsens ansvar och arbetssätt samt ges förståelse för förening som metod. De ges även möjlighet att reflektera över och utveckla sin och UNF:s syn på ledarskap.

Egna koncept

Distrikt och föreningar har stor frihet att arrangera egna koncept för att skapa mer medlemsrelevant bildningsverksamhet. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF.

På uppdrag av förbundet

Specialisten - socialt, förebygg, drogpolitik, globalt samt Folkbildaren

Specialisterna och Folkbildaren ger djupare kunskap och praktiska exempel från UNF:s verksamhetsområden. Under utbildningarna skapas olika sorters kunskap av och för deltagarna som skapar förståelse och idéer om hur och varför UNF arbetar med området. Syftet är att deltagarna får förutsättningar att skapa och utveckla verksamhet utifrån utbildningens innehåll.

Genomförande och ansvarsfördelning

För att säkerställa att Specialisterna och Folkbildaren genomförs har förbundet i uppdrag att se till att dessa utbildningar arrangeras vid intresse och behov men minst en per område och år. Utbildningarna ska ske på uppdrag av förbundet, men arrangeras av distrikt, föreningar eller en grupp av medlemmar. I detta arbete ska förbundet tillhandahålla tillräckliga resurser och vara stöd för genomförande, men ansvaret delegeras till arrangörerna.

Förbunds nivå

Höjdaren - inom våra områden

UNF:s högsta utbildning inom socialt, förebygg, drogpolitik och globalt är Höjdaren. Utbildningarna anordnas av förbundet. Varje utbildning genomförs med minst tre steg under en termin. För att få gå utbildningen ska personen ha genomgått Specialisten inom samma område eller ha motsvarande kunskaper. Utbildningen ska både relatera till och bjuda in forskarvärlden samt göra nedslag i praktiken och se verksamhet i verkligheten. Syftet är att utveckla och bilda medlemmar som kan axla ledande roller inom UNF eller på andra sätt bidra till organisationens utveckling.

Utbildningarna genomförs en per termin, roterande så att varje område kommer tillbaka efter två år.

Förbundsarrangerade samlingar

För att stimulera förbundets utveckling och stärka olika förtroendevalda i sina roller anordnar förbundet återkommande följande samlingar:

- Distriktsstyrelsesamlingar - varje år ordnas samling för distriktsstyrelser.
- Förbundssamlingar - årligen ordnas en samling för att diskutera frågor som är intressanta för att utveckla UNF som förbund.
- Distriktsordförandesamlingar - genom ett nätverk hålls DO-samlingar.

Kamratstödsresa

Kamratstödsresor riktar sig både till medlemmar som levt eller lever nära missbruksproblematik, samt andra medlemmar som är intresserade av kamratstödsfrågor. Under resan får deltagarna lära sig mer om kamratstödsarbete och arbeta med sig själva på ett djupare plan. Detta kombineras med någon form av utmanande aktivitet. Förbundet genomför årligen en kamratstödsresa som sträcker sig över julhelgen och en som arrangeras omkring midsommarhelgen.

Övriga delar i systemet

Samlingar

En samling definieras av att uppgiften den fyller är att skapa en mötesplats och kontaktyta för medlemmar som har liknande utmaningar, situationer och intressen. Samlingarna är centrala för att skapa mötesplatser och låta medlemmar få möjlighet att växa och utvecklas i gemenskap med syfte att låta UNF utveckla sin verksamhet utifrån lokala initiativ och engagemang.

Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet - NBV

NBV är UNF:s och nykterhetsrörelsens egna studieförbund och en viktig samarbetspartner i folkbildningsarbetet. UNF:s medlemmar kan genom NBV genomföra studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning. Dessa samarbeten syftar till att ge UNF resurser i form av till exempel hjälp med material, utbildningar och andra former av stöd samtidigt som det stärker NBV och deras möjlighet att arbeta för nykter folkbildning.

Microbildning

Förbundet ska se till att det finns en databas med möjliga pass inom våra utbildningar och öppna upp det för spridning. Den som genomför bildningsverksamhet kan fritt använda och komponera de delar den vill och de ska ses som inspiration i att skapa bra verksamhet.

Generell standard

Förbundet ska upprätta en generell standard för utbildningar som genomförs inom förbundets ramar. I detta innefattas bland annat ramar för tidsplanering, kursintyg, inbjudningar, exempel på utvärdering samt praktiska verktyg för ledare och arrangörer.

UNF:s policy för ett hållbart engagemang (punkt 8 c, bilaga S 13:17)

Introduktion

I linje med ett av sociala utskottets projekt ska metoder för ett hållbart engagemang utvecklas. I detta arbete har vi uppmärksammat att policyn för ett hållbart engagemang är utdaterad och behöver revideras.

Problembild/Nulägesanalys

Synen på ett hållbart engagemang och sättet att angripa ämnet har förändrats mycket under den aktuella mandatperioden. Detta gör att den nuvarande policyn är inaktuell på många olika plan. I policyn är bland annat målgruppen ledare, vilket sociala utskottet tillsammans med organisationsutskottet har kommit överens om att det ligger på organisationsutskottets bord, samt att sociala utskottets uppdrag är att arbeta med att stärka medlemmar i deras engagemang innan de väljs till ledarpositioner. Detta gör även att principerna och åtgärderna för ett hållbart engagemang faller utanför sociala utskottets arbetsområde.

Lösning/Förändringar

Sociala utskottet ser att policyn behöver uppdateras efter dagens syn på hållbart engagemang och att det behövs dagsaktuella åtgärder. Till detta behövs tips, input och idéer på dels vad som är kärnan i ett hållbart engagemang, men främst vilka åtgärder vi ska jobba med.

Frågeställningar att diskutera

1. Vilka tre ord tycker du beskriva kärnan i ett hållbart engagemang?
2. Vad tycker du att vi behöver vidta för åtgärder för att UNF ska präglas av ett hållbart engagemang?

Uppföljning

Ett förslag till reviderad policy presenteras till förbundsstyrelsemötet i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att ge Anneli i uppdrag att fortsätta processen, samt

att ett förslag på en reviderad policy presenteras på förbundsstyrelsemötet i maj

Anneli Bylund

Karlstad, 2015-02-24

UNF:s policy för ett hållbart engagemang (nuvarande)

Bakgrund

Begreppet hållbart engagemang uppkom efter kongressen 2009 då förbundsstyrelsen fick i uppdrag att ta fram en medlemsvårdsstrategi. Genom att ta hjälp av medlemmar med olika erfarenheter och bakgrund samlades material och idéer in. Det söktes efter ett begrepp som syftade på styrkan hos medlemmarna istället för omhändertagande, resultatet blev Hållbart engagemang. UNF är en del av den stora folkrörelsen som nykterhetsrörelsen är. Vi har funnits länge och vi ska fortsätta att vara en stark kraft i det civila samhället. En folkrörelse består av medlemmar och folkrörelsearbetet görs av medlemmar.

Definition

Begreppet "Ett hållbart engagemang" har dubbel mening. Det syftar på den enskilda medlemmen och dennes möjlighet att hitta sin plats, inspireras och utvecklas samt att energin ska hålla en lång tid. Sedan syftar det också på att organisationen ständigt ska utvecklas och att det engagemang som kommer från medlemmar tas till vara och för organisationen framåt.

Målgrupp

Hållbart engagemang riktar sig till ledare inom UNF, ideella likväl som anställda.

Principer för ett hållbart engagemang

- Alla ska känna sig välkomna i UNF
- I UNF finns ett accepterande klimat
- Förtroendevalda i UNF får det stöd som behövs för att kunna utföra sina uppdrag
- Det finns kunskap och resurser i UNF för medlemmar med särskilda behov
- Medlemskapet är utvecklande för individen
- UNF är arenan där alla får prova
- I UNF finns en ständig återväxt med nya ledare
- UNF:s verksamhet är begriplig, hanterbar och meningsfull
- UNF:s verksamhet stärker medlemmars ställningstagande
- Alla UNF:s medlemmar kan engagera sig utifrån sina intressen och förutsättningar
- UNF är arenan där alla möjlighet att testa, lära och utvecklas

Åtgärder

- Nya medlemmar bjuds in till verksamhet i nära anslutning till värvningstillfället
- Nya medlemmar erbjuds utbildningen UNF:aren
- Verksamhet i UNF utgår från UNF inkluderar och UNF Engagerar
- Ledare i UNF delar aktivt med sig av ansvar och uppdrag
- Genom UNF:s bildningsverksamhet utbyter vi olika erfarenheter och skapar en jämnare kunskapsnivå mellan medlemmar

Uppföljning

Förbundsstyrelsen har ansvar för att följa upp så att åtgärderna genomförs samt revidera policyn vid behov.

Arbetsplan (punkt 8 d, bilaga § 13:18)

Bakgrund

Arbetsplansgruppen fick vid förbundsstyrelsens möte i november i uppdrag att leda processen med att ta fram ett förslag på arbetsplan att lägga fram för kongressen. Gruppen återkommer här med sitt andra underlag.

Kort om arbetet

Arbetsplansgruppen har under perioden haft ett antal medskick att ta hänsyn till. Dels utkastet på övergripande arbetsplansmål som fastslogs på förbundsstyrelsens möte i januari, dels medlemmarnas medskick från kongressförfesten i Västerås, dels de förslag på arbetsplansmål som utskotten bidragit med samt så klart även tidigare diskussioner och medskick.

Arbetet under perioden har framförallt gått åt till att sammanfoga de olika parternas medskick till en rimlig helhet. Vi har försökt ta fram ett utkast som i stora drag täcker alla de delar vi vill se i det färdiga förslaget men där formuleringar fortfarande kan finslipas. Den arbetsplan som följer är med andra ord inte färdigformulerad och vi ser därför mycket fram emot styrelsens konkreta och färdigformulerade ändringsförslag.

Framtid

Efter styrelsemötet kommer arbetsgruppen behandla dokumentet ytterligare, med avstamp i de medskick och ändringsförslag som styrelsen gör under mötet.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta förslaget som utkast på arbetsplan.

Arbetsplansgruppen genom
Linda Tjälldén, utbildningsledare
Västra Skogen, 2015-02-24

Arbetsplan (förslag)

Vision

En demokratisk och solidarisk värld fri från droger

Övergripande mål

UNF:s medlemmar stärks i sin ideologiska övertygelse genom sitt medlemskap

Vi är en levande folkrörelse som utgår från individens förmåga att i gemenskap med andra skapa samhällsförändring. Medlemmarna är det viktigaste UNF har och det är med vårt gemensamma ställningstaganden vi förändrar världen. UNF ska inte bara vara en nykter gemenskap för den som vill leva ett nyktert liv, utan en möjlighet att utvecklas och växa som individ.

UNF växer i medlemsantal för att bli en starkare organisation och samhällsaktör

Vi behöver vara många för att förändra samhället. Vi behöver vara många för att förändra samhället. Är vi många som är med och bidrar bygger vi en bättre och mer framgångsrik organisation.

UNF är den ledande samhällsaktören för attitydpåverkan och normkritik kring alkohol och andra droger

Varje samhällsförändring börjar med en förändring hos individen. När vi går till roten med samhällsproblemen och ifrågasätter de rådande normerna och attityderna som vi kan förändra vår omgivning i grunden. Genom ett attitydpåverkande gentemot alkoholnormen gör vi världen nyktrare.

Drogpolitik

Uppdrag

UNF:s drogpolitiska uppdrag är att vara ungas röst och verktyg för att skapa opinion och påverka den politiska utvecklingen i riktning mot en drogfri värld.

Definition

UNFs politiska arbete går att dela upp i ett internt fokus och ett externt fokus. UNFs ställningstaganden står förtydligade i det drogpolitiska programmet.

Internt ska vi sprida kunskap, öka medvetenheten samt ha en levande dialog och debatt i drogpolitiska frågor. Externt arbetar UNF gentemot beslutsfattare och allmänheten. Syftet är att påverka politikens utveckling i riktning mot UNF:s vision.

Mål

- UNF är en erkänd och respekterad påverkansaktör bland politiker och andra beslutsfattare på lokal, nationell och europeisk nivå.
- UNF har lokalt och nationellt goda kontakter med en bredd av partipolitiska ungdomsförbund och andra viktiga aktörer i civilsamhället för att stärka deras engagemang och intresse för drogpolitiska frågor
- UNF bedriver ett aktivt påverkansarbete i EU tillsammans med andra organisationer
- UNF:s distrikt har återkommande aktiviteter och bildning inom drogpolitik
- UNF är expert i drogfrågor och den främsta unga rösten i debatten om cannabis

Sociala utskottet

Uppdrag

UNF:s sociala uppdrag är att skapa trygga och inkluderande miljöer fria från alkohol och andra droger där unga människor kan vara sig själva.

Definition

UNF:s sociala arbete har tre olika perspektiv; inkludering, hållbart engagemang och kamratstöd. Inkludering innebär att skapa trygga sociala sammanhang och förutsättningar för att alla medlemmar ska trivas i UNF.

Hållbart engagemang innebär att medlemmar utvecklas, ges utrymme för engagemang och långsiktigt stärks i sitt ställningstagande genom den verksamhet UNF har.

Kamratstöd syftar till att öka kunskapen i samhället om barn och unga i missbruksmiljö, erbjuda trygga miljöer och ge medlemmar verktyg för att vara en bra kompis.

Mål

- UNF tar en mer framträdande roll i debatten om barn och unga i risk och missbruksmiljö.
- I minst 15 av UNF:s distrikt finns det stödgruppssamarbeten
- UNF har en stark bas med medlemmar som engagerar sig i olika uppdrag
- UNF:s medlemmar får meningsfullhet och energi genom sitt engagemang
- UNF har 85 föreningar med verksamhet minst 2 gånger i månaden i snitt

Förebygg

Uppdrag

UNF:s förebyggande uppdrag är att förändra ungdomars attityder, beteende och engagemang för att långsiktigt bryta alkoholnormen och öka nykterheten.

Definition

Attitydpåverkan är att så väl internt som externt ifrågasätta de myter och positiva föreställningar som finns kring alkohol och andra droger och lyfta fördelarna med drogfrihet. Attitydpåverkan är även att skapa en attraktiv och drogfri verksamhet i relevanta ungdomsmiljöer.

Medlemsökning säkerställer en bred och aktiv medlemsbas där vi är en tydlig motpol till den rådande alkoholkulturen och visar att den inte är förutbestämd. Mångfald och bredd i verksamheten är en central del i att nå ut med våra idéer och bryta alkoholnormen.

Mål

Medlemsökning

- Alla distrikt ökar sitt medlemsantal med minst 10 % i betalande medlemmar årligen.
- UNF samverkar med IOGT-NTO rörelsen för att stärka och utveckla ungas engagemang och öka antalet medlemmar
- UNF värvar minst 2500 nya medlemmar per år.

Attitydpåverkan

- UNF är ledande på attitydpåverkan hos ungdomar när det gäller alkohol och andra droger.
- UNF tillhandahåller metoder och verktyg för att påverka ungas attityder till alkohol och andra droger som används av såväl medlemmar som av andra aktörer.

Globala

Definition

UNF:s globala uppdrag är att stärka ungdomsorganisationer över hela världen och främja det globala drogförebyggande och drogpolitiska arbetet.

Uppdrag

Det globala arbetet utgår från tre olika verksamheter: Utbyten, som skapar global gemenskap och verkar för att stärka både UNF och våra internationella systerorganisationer. Insamling, som genererar ekonomiska medel till de biståndsprojekt vi bedriver. Information som verktyg för att bekämpa alkohol som utvecklingshinder.

Informerings om alkohol som utvecklingshinder, som skapar en förståelse för problematiken hos unga och övriga samhället.

Mål

- Hälften av alla distrikt genomför ett utbyte med en medlemsorganisation i Active eller IOGT International
- 100 medlemmar deltar i UNF:s utbytesverksamhet
- UNF genomför 100 insamlingsaktiviteter
- 300 medlemmar i UNF sprider individuellt information om alkohol som utvecklingshinder.
- UNF:s distrikt genomför 50 utåtriktade globala aktiviteter med värvningsfokus

Organisation

Uppdrag

UNF:s organisatoriska uppdrag är att säkerställa en levande folkrörelse där ledarskap, entreprenörskap och arrangörskap utvecklas och leder till att verksamhet drivs och kontinuerligt utvecklas.

Definition

UNF:s organisatoriska arbete syftar till att ha många medlemmar med stabil rörelseförankring, starkt ledarskap, varierad föreningsverksamhet och distrikt med medlemmar som bildar och stärker varandra. UNF är en del av en folkrörelse som bygger sin organisation på demokratiska strukturer, den fria föreningsformen i organisationens alla nivåer och varje enskild medlems självförverkligande.

Fyra hörnstenar i det organisatoriska området är demokrati, ledarskap, entreprenörskap och arrangörskap. I organisationen uppmuntras ansvarstagande och samarbetsvilja. Det organisatoriska arbetet tillhandahåller verktyg men utan att styra vad medlemmar, distrikt eller föreningar ska arbeta med. Organisationsutveckling bygger på att varje individ i UNF utmanas, stötts och utvecklas under hela sitt medlemskap för att bygga starka föreningar och distrikt

Mål

- UNF ökar antalet aktiva föreningar med 20 %.
- 2 600 deltagare utbildas genom UNF:s bildningssystem alla nivåer
- UNF är demokrati- och ledarskapsarena där 700 medlemmar får chansen att sitta i en kompetent, självständig och engagerande styrelse
- UNF har 23 kompetenta, självständiga och engagerande distriktsstyrelser.
- UNF:s bedriver ett ledarskapsarbete som präglas av folkbildningsidealet och möter varje medlem på sin nivå.

Budget 2016-2017 (punkt 8 e, bilaga § 13:19)

Budgetgruppen består av Imse Nilsson, Lina Boberg, Lucas Nilsson och Malin Thorson. Till detta möte har vi förberett ett utkast på budget för 2015-2017 med en första beräkning på siffrorna. Utskotten har även fått komma in med önskemål om pengar man vill ha avsatta i budgeten för specifika ändamål.

I det bifogade förslaget finns det fem områden att uppmärksamma lite extra. Gruppen föreslår förändringar i stöd till landet där vi tycker att Pengar Att Söka ska plockas bort och läggas till i distriktsbidrag, att FS till förfogande ska ökas och antalet verksamhetsutvecklartjänster minskas. Gruppen föreslår vidare en minskning i budget för Motdrag där vi inte vill styra huruvida det är antalet nummer eller kvaliteten i dom som ska minskas.

Attitydpåverkanssatsningens fortsättning och framtid är osäker och gruppen föreslår att det finns tillräckligt mycket pengar för att täcka en tjänst där under två år. Sist men inte minst föreslår vi även att förbundet de kommande två åren avsätter 2 miljoner per år för framtida ekonomisering av verksamheten. De pengarna ska kunna gå till testverksamhet av insamling eller utvidgning av det gemensamma internationella arbete för att vi ska bygga en stabilare grund att stå på i framtiden. Budgetgruppen vill att utskottens arbete täcks av utskottspotter som fås genom budgetposten ”Verksamhetsområdesprojekt”. Detta leder till att pottorna under underbudgeten ”Styrelsen” blir mindre mindre.

Några sista saker som kan vara bra att notera är att:

- gruppen föreslår att förbundsstyrelsens möten ska vara ett dyrt och fyra billiga per år
- några nya potter finns och några gamla är bortplockade
- utskotten har fått önska vilka budgetförändringar man har velat göra, dessa är inlagda i budgeten utan att budgetgruppen har värderat dom
- vissa omförflyttningar ha gjorts om och en underbudget har plockats bort samt att en har bytt huvudområde
- målsättningen med UNF-shoppen ska vara att den genererar en liten vinst och det ska synas i budgeten
- sommarläger har plockats bort ur budgeten

Uppföljning

Efter förbundsstyrelsens möte kommer gruppen att jobba vidare med förändringar både utifrån styrelsens diskussion men även utifrån förändringar i arbetsplanens mål och bildningssystemet.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta utkastet till budget 2016-2017

Lina Boberg

Uppsala, 2015-02-24

Budget 2016-2017 (utkast)**Huvudbudget 2016**

	Intäkt	Kostnad
Medlemsavgifter	210 000 kr	
Bidrag - Socialstyrelsen	800 000 kr	
Bidrag - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	1 800 000 kr	
Miljonlotteriet	19 300 000 kr	
Prenumerationer Motdrag	30 000 kr	
UNF-shop försäljning	150 000 kr	
<i>Summa intäkter:</i>	<i>22 290 000 kr</i>	

1. Förbundsorganisation - Styrelse		1 050 000 kr
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal		3 720 000 kr
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur		2 231 000 kr
4. Stöd till landet - Personal		5 664 706 kr
5. Stöd till landet - Pengar		3 810 000 kr
6. Verksamhet - Information och material		890 000 kr
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet		1 600 000 kr
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt		3 130 000 kr
9. Verksamhet - Kongress		0 kr
10. Ekonomisering av framtiden		2 000 000 kr
<i>Summa kostnader:</i>		<i>24 095 706 kr</i>

Verksamhetsresultat: -1 805 706 kr

Avskrivningar - Inventarier -250 000 kr
Resultat efter avskrivningar: -2 055 706 kr

Ränteintäkter 250 000 kr
 Räntekostnader -12 000 kr
Resultat efter finansiella poster: -1 817 706 kr

Upplösningar
 Avsättning till kongress -600 000 kr
 Upplösning av specifika nykterhetsfrämjande medel 19 103 594 kr
 Avsättning av specifika nykterhetsfrämjande medel -19 300 000 kr
Budgerat årsresultat efter bokslutsdispositioner: -2 614 112 kr

Underbudgetar 2016

1. Förbundsorganisation - Styrelse

Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr
Förbundsstyrelsemöten	150 000 kr
Praktiskt arbete	250 000 kr
Arvode	620 000 kr
<i>Summa</i>	<i>1 050 000 kr</i>

2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal

	7,5 tjänster
Utbildning	100 000 kr
Personalkostnader	3 500 000 kr
Telefonkostnader	40 000 kr
Resekostnader	80 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 720 000 kr</i>

3. Förbundsorganisation - Infrastruktur

Hyra och andra kanslikostnader	586 000 kr	
IT-system	275 000 kr	
Ekonomisystem	350 000 kr	
Medlemsavgifter samarbetsorgan	350 000 kr	Tillägg drogpolitik 150 000 kr WFAD
Medlemsregister	210 000 kr	
Kommunikation	50 000 kr	Tillägg drogpolitik 35 000 kr press
Administration	100 000 kr	
Medlemsutskick	190 000 kr	Enbart till nya medlemmar, betalningsavi och föreningsutskick
Revision	120 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>2 231 000 kr</i>	

4. Stöd till landet - Personal

	15 tjänster	
Kontorshyra	397 059 kr	Vi jobbar på att leta reda på all kontrakt. Efter det kan vi räkna mer korrekt på hyreskostnaderna.
Utbildning	264 706 kr	
Resekostnader	282 353 kr	
Telefonkostnader	88 235 kr	
Personalkostnader	4 632 353 kr	
<i>Summa</i>	<i>5 664 706 kr</i>	

5. Stöd till landet - Pengar

Fastigheter	200 000 kr	Tillägg sociala 50 000
Förbundsstyrelsen till förfogande	400 000 kr	
Föreningsstöd	970 000 kr	
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	
Medlemsförsäkring	40 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>3 810 000 kr</i>	

6. Verksamhet -

Information och material

Medlemstidning	560 000 kr
Webbplatsen	60 000 kr
UNF-shop	120 000 kr
Materialproduktion	150 000 kr
<i>Summa</i>	<i>890 000 kr</i>

**7. Verksamhet -
Bildningsverksamhet**

Kamratstödkurs	275 000 kr	Tillägg sociala 100 000 midsommarkurs
Höjdaren	280 000 kr	Minska till 140 000 kronor för alla utom globala
Distriktsstyrelsesamlingar	300 000 kr	Tillägg organisation öka 50 000
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	Notera namnbyte och sänkningen
Förbundssamling	200 000 kr	Tillägg organisation höja icke-kongressår
Specialisten	200 000 kr	Tillägg organisation minska 50 000
Folkhögskoleutbildning	200 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>1 600 000 kr</i>	

**8. Verksamhet -
Arbetsplansprojekt**

Vit jul	500 000 kr	
Bidrag internationella arbete	550 000 kr	
Verksamhetsområdesprojekt	1 000 000 kr	
Verksamhetsstöd Active	125 000 kr	Tillägg drogpolitik höj med 50 000
Politiska assistenter Bryssel	160 000 kr	
Attitydpåverkan	500 000 kr	Hur mycket behövs för fortsatt verksamhet?
Active summercamp	100 000 kr	Tillägg globala
UNF till alla	65 000 kr	Tillägg förebygg
Medlemsökningskampanjer	30 000 kr	Tillägg förebygg
Almedalen	100 000 kr	Tillägg drogpolitik (kostnaden beror på om det är höjdarenår eller ej)
<i>Summa</i>	<i>3 130 000 kr</i>	

Huvudbudget 2017

	Intäkt	Kostnad
Medlemsavgifter	250 000 kr	
Bidrag - Socialstyrelsen	800 000 kr	
Bidrag - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	1 800 000 kr	
Miljonlotteriet	19 300 000 kr	
Prenumerationer Motdrag	30 000 kr	
UNF-shop försäljning	200 000 kr	
<i>Summa intäkter:</i>	<i>22 380 000 kr</i>	

1. Förbundsorganisation - Styrelse		1 190 000 kr
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal		3 770 000 kr
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur		2 056 000 kr
4. Stöd till landet - Personal		5 602 941 kr
5. Stöd till landet - Pengar		3 850 000 kr
6. Stöd till landet - Information och material		890 000 kr
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet		1 535 000 kr
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt		3 065 000 kr
9. Verksamhet - Kongress		1 300 000 kr
10. Ekonomisering av framtiden		2 000 000 kr
<i>Summa kostnader:</i>		<i>25 258 941 kr</i>

Verksamhetsresultat: -2 878 941 kr

Avskrivningar - Inventarier -250 000 kr
Resultat efter avskrivningar: -3 128 941 kr

Ränteintäkter 250 000 kr
 Räntekostnader -12 000 kr
Resultat efter finansiella poster: -2 890 941 kr

Upplösning för kongress 600 000 kr
 Avsättningar
 Upplösning av specifika nykterhetsfrämjande medel 19 300 000 kr
 Avsättning av specifika nykterhetsfrämjande medel -19 300 000 kr
Budgeterat årsresultat efter bokslutsdispositioner: -2 290 941 kr

Underbudgetar 2017

1. Förbundsorganisation - Styrelse

Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr
Möten	240 000 kr
Praktiskt arbete	250 000 kr
Arvode	670 000 kr
<i>Summa</i>	<i>1 190 000 kr</i>

2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal

7,5 tjänster

Utbildning	100 000 kr
Personalkostnader	3 500 000 kr
Telefonkostnader	70 000 kr
Resekostnader	100 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 770 000 kr</i>

3. Förbundsorganisation - Infrastruktur

Köpta tjänster IOGT: Hyra och andra lokalkostnader	586 000 kr	
Köpta tjänster IOGT-NTO: IT-system	300 000 kr	
Köpta tjänster IOGT-NTO: ekonomisystem	300 000 kr	
Medlemsavgifter samarbetsorgan	200 000 kr	Tillägg drogpolitik 150 000 kr WFAD
Medlemsregister	210 000 kr	
Kommunikation	50 000 kr	Tillägg drogpolitik 35 000 kr press
Administration	100 000 kr	
Medlemsutskick	190 000 kr	Enbart till nya medlemmar, betalningsavi och föreningsutskick
Revision	120 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>2 056 000 kr</i>	

4. Stöd till landet - Personal

15 tjänster

Kontorshyra	397 059 kr	Vi jobbar på att leta reda på all kontrakt. Efter det kan vi räkna mer korrekt på hyreskostnaderna.
Utbildning	220 588 kr	
Resekostnader	220 588 kr	
Telefonkostnader	132 353 kr	
Personalkostnader	4 632 353 kr	
<i>Summa</i>	<i>5 602 941 kr</i>	

5. Stöd till landet - Pengar

Kursgårdsfond	200 000 kr	Tillägg sociala 50 000
Förbundsstyrelsen till förfogande	400 000 kr	
Föreningsstöd	1 010 000 kr	
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	
Medlemsförsäkring	40 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>3 850 000 kr</i>	

**6. Verksamhet -
Information och material**

Medlemstidning	560 000 kr
Hemsida	60 000 kr
UNF-shop	120 000 kr
Materialproduktion	150 000 kr
<i>Summa</i>	<i>890 000 kr</i>

**7. Verksamhet -
Bildningsverksamhet**

Kamratsstödkurs	275 000 kr	Tillägg sociala 100 000 midsommarkurs
Höjdaren	315 000 kr	Minska till 140 000 kronor för alla utom globala
Distriktsstyrelsesamlingar	300 000 kr	Tillägg organisation öka 50 000
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	Notera namnbyte och sänkningen
Förbundssamling	100 000 kr	Tillägg organisation höja icke-kongressår
Specialisten	200 000 kr	Tillägg organisation minska 50 000
Folkhögskoleutbildning	200 000 kr	
<i>Summa</i>	<i>1 535 000 kr</i>	

**8. Verksamhet -
Arbetsplansprojekt**

Vit jul	500 000 kr	
Bidrag internationella arbete	550 000 kr	
Verksamhetsområdesprojek t	1 000 000 kr	
Verksamhetsstöd Active	125 000 kr	Tillägg drogpolitik höj med 50 000
Politiska assistenter Bryssel	160 000 kr	
Attitydpåverkan	500 000 kr	Hur mycket behövs för fortsatt verksamhet?
Active summercamp	100 000 kr	Tillägg globala
UNF till alla	65 000 kr	Tillägg förebygg
Medlemsökningskampanjer	30 000 kr	Tillägg förebygg
Almedalen	35 000 kr	Tillägg drogpolitik (kostnaden beror på om det är höjdarenår eller ej)
Summa	3 065 000 kr	

Drogpolitiskt program (punkt 8 f, bilaga § 13:20)

Bakgrund

På FS-mötet i januari fick förbundsstyrelsen diskutera några förslag på tillägg i det drogpolitiska programmet som sedan dess också har hunnit diskuteras på förfesten. Utskottet har sedan tagit de tankar och åsikter vi fått in från dessa tillfällen och skrivit ett första utkast på nytt drogpolitiskt program som sedan ska beslutas på mötet i maj.

Föreslagna förändringar

I nya förslaget till drogpolitiskt program så har vi framför allt valt att göra några få större ändringar som kan vara värt för förbundsstyrelsen att uppmärksamma. Språkliga ändringar kommer inte att framgå i underlaget så länge det inte har gjort ändringar i syftet.

Rubrikerna som vi valt att ändra är fetlagda och under ligger vårt nya förslag samt ursprungstexten. Observera att det finns två nya förslag under marknadsföring då vi inte kunde enas om hur vi ville ha det samt att stycket om Cannabis är helt nytt.

Medel

Nytt förslag

Vilken typ av drog har självklart betydelse för hur berusande, beroendeframkallande och giftiga den är. Droger har en berusande effekt som helst vill upplevas igen. Detta leder ofta till att ett både fysiskt och psykiskt beroende till drogen utvecklas. När en person har använt droger under en längre tid så kommer drogen styra dennes liv och göra att personen blir passiv vilket skadar både människan själv och samhället. De fysiska och mentala skadorna som kan uppstå efter att ha tagit en drog är många och väldigt varierande.

Ursprungligt

Drogens egenskaper och styrka har naturligtvis betydelse. Drogen ger en upplevelse som ofta vill upplevas igen och kan därigenom leda till ett psykiskt beroende. Den andra delen av beroendet är den fysiska effekten av drogen. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har gjort människan mer eller mindre passiv styr det dennes liv.

Preventionsparadoxen

Nytt förslag

Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot den grupp med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att drogproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa dem som har störst problem med drogerna, det vill säga missbrukare eller de som är beroende. Faktum är dock att "måttlighetskonsumenter" som grupp betraktad åstadkommer

fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.

Ursprungligt

En vanlig uppfattning är att drogproblemen bäst åtgärdas genom att hjälpa dem som har störst problem med drogerna, det vill säga missbrukare eller de som är beroende. Faktum är dock att "måttlighetskonsumenter" som grupp betraktad åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot den grupp med högst alkoholkonsumtion.

Samhälle och attityder

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

att minderårigas drogkonsumtion uppmärksammas och motverkas (lägga till

att drogfria förebilder ges utrymme och lyfts fram (ta bort)

Marknadsföring

nytt förslag 1

Marknadsföring av alkohol befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

nytt förslag 2

Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholindustrin befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholindustrin förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Vid marknadsföring av

alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

Ursprungligt

Marknadsföring av alkohol befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol förbjudas, till exempel reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

Tillgänglighet och pris

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

att införselkvoter av alkohol reduceras (ta bort)

att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2l öl, 2l vin och 1l sprit (ändra till)

Andra droger

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

att syntetiska droger familjeklassificeras (ta bort)

att alla sorters droger, oavsett om de förändras med små marginaler i kemin, blir klassade som narkotika, även kallat familjeklassificering (ändra till)

Cannabis

Förslag på nytt stycke

Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som drivs på inte minst av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och som menar att den nuvarande politik är en förbudspolitik som straffar missbrukare och står i motsats till god missbruksvård. De försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och legalisering. UNF vill istället ha en tredje väg med en restriktiv och forskningsbaserad politik som värnar missbrukaren och en god vård.

Precis som alla andra droger orsakar cannabis skador på både individ och samhället och en ökad tillgänglighet skulle leda till en ökning av dessa skador. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och individens välbefinnande med särskild hänsyn om de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. Brister i dagens drogpolitik och oönskade effekter av t.ex. straff för cannabisbrukare bör diskuteras och åtgärdas men avkriminalisering eller legalisering kommer inte minska beroende eller andra skador från cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är istället viktiga satsningar för att minska skador av cannabis. Drogpolitiken bör vara särskilt inriktad på att skydda barn och unga då de är mest sårbara för de skadliga effekterna.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att Sverige fortsätter ha en restriktiv drogpolitik
- att drogpolitiken ska ha som mål att förhindra påbörjad användning av narkotika samtidigt som det stöttar de som vill lämna ett missbruk
- att drogpolitiken ska vara underbyggd av fakta och vetenskap och utformad med folkhälsa i fokus
- att Sverige ska agera internationellt för att motverka den framväxande cannabisindustrin och lobbyismen för en restriktiv drogpolitik globalt
- att svenska politiker avfärdar konceptet om ”medicinsk marijuana” utan kräver att cannabisbaserad medicin följer samma procedur för godkännande som andra läkemedel

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta utkastet på drogpolitiskt program

Nicole Steegmans (med stöd av Thomas Ahlström)

Umeå 2015-02-24

Drogpolitiskt program (utkast)

Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger

Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund

Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997

Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999

Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001

Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003

Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005

Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007

Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009

Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011

Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013

Reviderad vid UNF:s kongress i Lund 2015

UNF:s syn på droger

I denna inledande del sammanfattar UNF sin syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och människan.

UNF:s drogdefinition

UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och utveckla sig själv.

Droganvändande

Det finns många olika orsaker till att människor använder droger och dessa bör ses i ett sammanhang. För att göra detta beskriver UNF hur och varför människor använder droger som en samverkan mellan fyra faktorer:

Människan

Varje människa bär på vissa individuella egenskaper som påverkar hur drogkonsumtionen

utvecklas. Genetiska förutsättningar och personlighetsdrag har betydelse. Varje person gör också utifrån sina förutsättningar och sin situation ett val att använda eller inte använda droger.

Medel

Vilken typ av drog har självklart betydelse för hur berusande, beroendeframkallande och giftiga den är. Droger har en berusande effekt som helst vill upplevas igen. Detta leder ofta till att ett både fysiskt och psykiskt beroende till drogen utvecklas. När en person har använt droger under en längre tid så kommer drogen styra dennes liv och göra att personen blir passiv vilket skadar både människan själv och samhället. De fysiska och mentala skadorna som kan uppstå efter att ha tagit en drog är många och väldigt varierande.

Miljö

Människor påverkas av sin omgivning. Familjens, vänners, lärares och förebilders inställning till droger påverkar vår egen uppfattning. Det är det som vi kallar det sociala arvet. En otrygg omgivning där droger förekommer och är accepterade ökar risken för att människor börjar använda droger. Är droger lätta att få tag på, och accepterade i samhället, ökar användandet och därmed antalet människor som skadas.

Marknad

En av de mest drivande mekanismerna bakom användandet av droger är drogindustrin. De har som syfte att tjäna pengar genom att sälja mer droger och arbetar därför för att öka droganvändandet. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande. Därför får en oreglerad, eller mindre reglerad, drogmarknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.

Drogskador

Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper.

Medicinska skador

Droger skadar människor både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner samt psykoser. Människor får fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn. Spädbarn kan få obotliga fosterskador av den gravidas drogkonsumtion.

Sociala skador

Fysisk och psykisk misshandel, ekonomiska problem samt utanförskap är exempel på sociala skador. Skadorna är inte begränsade till droganvändaren själv, utan droganvändandet leder ofta till sociala problem för såväl den som lever i ett missbruk som de i dennes närhet. Andra exempel är att personer som lever i och kring missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbete samt har en ökad risk för eget missbruk.

Ekonomiska skador

Droger kostar samhället flera miljarder kronor varje år. Det är dyrt att vårda de som skadats till följd av eget eller andras drogmissbruk. Om någon får leverskador eller blir misshandlad får det ekonomiska konsekvenser, bland annat i form av vård och läkemedel.

Andra kostnader utgörs av skadegörelse, sjukfrånvaro och förlorad arbetsinkomst. Många skador och kostnader som aldrig hade behövt uppstå gör det för att någon av de inblandade har varit påverkad av droger.

Politiska skador

Droger passiviserar människor och är ett hinder för att vi tillsammans ska hjälpas åt att förbättra tillvaron. Droger får människor att fly bort ifrån verkligheten och skapar problem för både användaren och människor runt omkring. Under påverkan och efterverkan av droger kan inte människor ta itu med problem i sina liv eller ta del i samhället. Droger hindrar människor från att delta i den demokratiska processen. I ett välfungerande samhälle är alla delaktiga och ingen är påverkad av droger.

Drogpolitiska samband

Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:

Totalkonsumtionsmodellen

Det finns ett samband mellan den totala konsumtionen alkohol i samhället och omfattningen av alkoholskadorna. Ökad totalkonsumtion av alkohol ger ökade skador och samma förhållande gäller för andra droger. Totalkonsumtionen av alkohol påverkar antalet våldsbrott och antalet intagna med skrumplever, bukspottskörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Konsumtionsökning leder också till att fler riskerar att hamna i missbruk och beroende, vilket i sin tur innebär fler familjer där barn växer upp med missbruk. Detta

betyder att vi behöver en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion. En solidarisk alkoholpolitik gör det svårare för alla att få tag i alkohol. En sådan politik räddar liv.

Preventionsparadoxen

Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot den grupp med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att drogproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa dem som har störst problem med drogerna, det vill säga missbrukare eller de som är beroende. Faktum är dock att "måttlighetskonsumenter" som grupp betraktad åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.

Desintresseringsprincipen

Så länge det finns ekonomiska intressen av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen går ut på att genom till exempel reglerad import, tillverkning och försäljning hålls enskildas vinstintressen borta från alkoholhanteringen. Företag och branschorganisationer har vinstintressen som står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas inflytande över drogpolitiken.

Den triangulära preventionsmodellen

Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bör omfatta tre olika områden. Dessa är politiska åtgärder för att kontrollera tillgången och hanteringen av droger, utbildningsinsatser för att öka förståelsen för drogproblem och -politik, samt mobilisering av civilsamhället att delta i det förebyggande arbetet. Denna utgångspunkt kallas för den triangulära preventionsmodellen.

UNF:s lösningar

Det är enkelt att se de problem som droganvändandet skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Vi har delat upp våra förslag på sex olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa en positiv samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.

Samhälle och attityder

Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling och minskar människors frihet och deltagande. Minskat droganvändande är därför viktigt för att få fler aktiva medborgare, tryggare offentliga miljöer och ett mer levande demokratiskt samhälle.

Normer

Idag finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. Konsekvenserna blir färre egna aktiva val, högre alkoholkonsumtion och att de som avstår från alkohol hamnar utanför. Om alla ska känna sig trygga, välkomna och ha möjlighet att fatta fria val krävs det att alkoholnormen kritiseras. Alkoholens falska fördelar måste ifrågasättas och genomlysas samt att drogfria förebilder lyfts fram. Det görs genom att det finns fler naturliga alkoholfria miljöer och ett brett utbud av fritids- och nöjesaktiviteter som inte förutsätter alkoholkonsumtion.

Offentliga rummet

En stor del av det offentliga rummet är restaurang- och kroglivet där alkoholkonsumtion ofta står i centrum. Detta leder till att många exkluderas, men skapar också en oacceptabel våld- och övergreppsrisk. Tryggheten får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. Det krävs politiska beslut som skapar incitament för och driver en utveckling för ett helt drogfritt näringsliv som inte är beroende av alkoholförsäljning. En annan viktig del är att vi gemensamt arbetar för att göra offentligt ägda lokaler drogfria och offentlig representation drogfri. Unga måste också ges bättre möjligheter att skapa en meningsfull fritid på sina egna villkor samtidigt som det ska vara lätt att välja att dricka alkoholfritt genom att utbudet utvecklas, breddas och görs mer synligt.

Nyktra mötesplatser

Offentliga drogfria miljöer är en viktig komponent i att skapa bra förutsättningar för drogfrihet, men också för att inkludera och välkomna alla oavsett ålder eller förhållande till alkohol. Föreningar och andra delar av det civila samhället är exempel på aktörer som bör skapa drogfria miljöer som genom tydliga regler kring droger blir tillgängliga för alla. Hemmet är en annan plats som borde vara drogfri och varken föräldrar eller andra vuxna ska erbjuda minderåriga alkohol.

Målet att skapa drogfria miljöer ska också vara utgångspunkten för alla stora allmänna arrangemang, som sportarrangemang, kulturfestivaler och stadsfester. Kommuner har ett stort ansvar för att det finns drogfria miljöer och ska därför inte finansiera verksamhet som inte är drogfri.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att inga offentliga medel går till att finansiera alkoholkonsumtion
- att föreningslivet är fritt från droger
- att det finns alkoholfria fritids- och nöjesaktiviteter för alla unga med goda öppettider.
- att alkoholförsäljning inte förekommer i samband med idrotts- och kulturarrangemang
- att god kvalitet och brett utbud på alkoholfritt finns hos alla som innehar serveringstillstånd
- att alla barn och unga alltid har rätt till att ha en nykter närvarande vuxen
- att det inte ska vara tillåtet för vuxna att erbjuda minderåriga barn alkohol
- att minderårigas drogkonsumtion uppmärksammas och motverkas

Förebyggande arbete

Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan konsumtionen skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. En utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler väljer bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebuter och minskad alkoholkonsumtion.

Det förebyggande ansvaret

Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val om de vill börja använda alkohol eller inte. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja använda alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och agera för att förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger. En stor del av arbetet bör ske genom satsningar på förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt samt att varje individ ges goda förutsättningar att välja drogfrihet och att detta val respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtestar, utan brottsmisstanke.

Drogperspektivet

Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på många sätt och alkoholnormen genomsyrar hela samhället. Därför behöver ett drogperspektiv genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor och ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.

Aktörer

Ett framgångsrikt förebyggande arbete finansieras långsiktigt av samhället, men genomförs till stor del av det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Alkoholindustrin ska inte ges utrymme att driva förebyggande arbete. Deras drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja sina produkter. Det gör att när de bedriver förebyggande arbete är syftet i de flesta fall att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Kampanjerna utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholdrycker.

Forskning och utbildning

För att alkoholpolitiken ska vara effektiv behövs forskning om bland annat hur konsumtionen förändras och om vilken effekt det förebyggande arbetet har. Forskningen ska vara oberoende och inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor dricker alkohol.

Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och normbrytande arbetet. Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. I skolans ansvar ligger också att förmedla saklig och normkritisk information om droger som inte bara fokuserar på medicinska aspekter utan framhåller droganvändningens ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol eller andra droger.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att samhället satsar tillräckligt med resurser på förebyggande arbete i det civila samhället
- att tvångsliknande drogtestar mot unga inte används om personen inte är brottsmisstänkt

- att all forskning inom alkoholområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer utan ekonomisk vinning
- att alkoholindustrin inte ges utrymme att bedriva förebyggande arbete eller påverka
  - forskning eller utbildning
- att alkoholperspektivet genomsyrar alla politikområden så att hänsyn tas till sociala
  - aspekter och folkhälsa
- att alla berörda politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor
- att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program
- att utbildningsväsendet genomsyras av ett omfattande drogförebyggande arbete

Globalt

Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.

Utvecklingshinder

Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks extra tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv och familjer drabbas hårt när beroende gör att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkohol är en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död i många av världens länder. Turistdestinationer är inget undantag. Turisters höga alkoholkonsumtion och frånvaro av ansvarskänsla vid semestrar eller andra former av resor får förödande konsekvenser för lokalbefolkningen i landet. Alkoholens roll i spridandet av HIV/AIDS, där alkoholen bidrar både till att öka smittorisken, sexuella risktaganden och förvärra symptomen, är ytterligare ett exempel på hur droger slår hårt mot samhällsutvecklingen.

Global alkoholindustri

I många utvecklingsländer utan en historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är otroligt skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har fått ett tolkningsföreträde och har ofta ett stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar att sprida den framgångsrika restriktiva alkoholpolitiken och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.

Internationella organisationer och marknader

Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år. Sverige ska tvärtom genom EU och andra internationella samarbetsorganisationer verka för att priset på alkohol höjs med målet att det ska täcka sina egna kostnader. Världshälsoorganisationen, WHO, antog våren 2010 en global strategi för att minska skadligt alkoholbruk som stödjer de restriktiva alkoholpolitiska metoder som använts i Sverige men som också på flera områden går längre än svensk alkoholpolitik. Sverige har ett åtagande och ett ansvar att bidra till att en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik står högt på agendan och får global genomslagskraft.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- Att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i
  - folkhälsopolitiken
- Att alkohol behandlas som ett utvecklingshinder i biståndspolitik
- Att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion
- Att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal
- Att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik
- Att turismnäringen tar ansvar för att alkoholkulturen i deras verksamhet inte förs över
  - på lokalbefolkningen och/eller skadar närsamhället och invånarna

Tillgänglighet och pris

Människor påverkas av sin omgivning och det är något som kanske speciellt gäller unga. Sambandet är ganska enkelt: när alkohol och andra droger finns nära och är lätta att få tag på används de mer och med det blir också drogskadorna större. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att närheten och tillgängligheten begränsas.

Tillgänglighet och monopol

De politiska åtgärder som minskar tillgängligheten och närheten till droger har visat sig mest effektiva för att minska drogskadorna i samhället. Det handlar bland annat om att begränsa tiden då alkohol går att få tag på, höga åldersgränser, hårda tullregler och färre ställen där alkohol får serveras och användas. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering är därför en bra metod för att ta

tillvara hela samhällets intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol ska återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolens överordnade syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen. Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och vi får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.

Försäljning och kontroll

UNF har i över 40 år testat butiker och krogars ålderskontroller och resultatet är nedslående. Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontrollerna kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning, inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt.

Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen/krogar/restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till brutalt krogvåld och ett mer otryggt uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd. Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål.

Pris

Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag.

Marknadsföring

Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholindustrin befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholindustrin förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad
- att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna
  - kostnader
- att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen
  - prioriteras
- att alkoholservering inte sker efter 01.00
- att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt
- att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt
  - innefattar försäljningen av folköl
- att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol
- att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal
- att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2l öl, 2l vin och 1l sprit
- att tillsynsansvariga ges möjligheter och verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder
- att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs
- att självreglering aldrig ska ersätta lagstiftning av marknadsföring av alkohol

Stöd vid missbruk

Så länge det finns droganvändande så kommer det finnas missbruk och negativa skadeverkningar orsakade av det. UNF menar att ett liv i och nära ett missbruk inte är ett fritt liv. En human politik måste ha total drogfrihet som utgångspunkt. En människas missbruk påverkar även de personer som finns i dennes närhet, särskilt barn och unga. Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot de mer långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att i förebyggande syfte minska användningen av droger.

Stödresurser

Att ha någon i sin närhet med ett missbruk är idag ofta förknippat med skuld och skam vilket gör det till ett tabubelagt och därmed osynligt problem i förhållande till hur utbrett det är i samhället. De professioner som jobbar nära barn och unga ska ha bra kunskap om konsekvenser av att växa upp i en missbruksmiljö. Tillräckliga resurser ska finnas för att ge det stöd som behövs för att synliggöra individen, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.

Behandlingsgaranti

För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Idag tvingas många som söker hjälp vänta länge på rätt behandling, en väntan som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samtidigt vet vi att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Utöver detta har samhället ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.

Skadebegränsning

Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället ska därför inte använda enkla och billiga åtgärder för att lindra symtomen, utan behandla grundproblemet, drogberoendet. De så kallade skadebegränsande insatser som enbart syftar till att lindra symtomen är inhumana behandlingsmetoder som underlättar fortsatt beroende. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv
- att alla som arbetar nära barn och unga har kunskap om konsekvenserna av att leva
  - nära ett missbruk
- att alla barn och unga ska ha rätt till lämplig och lättillgänglig stödverksamhet
- att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt genom att en behandlingsgaranti
  - införs
- att sprututbytesprogram och andra former av skadebegränsning inte används

•

Andra droger

Alkohol är en laglig drog medan många andra droger är olagliga – narkotikaklassade nationellt eller genom internationella fördrag – vad gäller bruk, försäljning och köp. Till detta kommer nya syntetiska droger som är lika berusande, beroendeframkallande och giftiga men som inte alltid hunnit klassas som narkotika. I dagens samhälle, i synnerhet bland unga, finns en glorifierad och mystifierad bild av vissa typer av olagliga droger och en okunskap om den negativa påverkan drogerna har på individ och samhälle. Detta måste bemötas med en saklig, tydlig och kunskapsbaserad debatt. Det behövs även kommunikation och utbildning om skadorna samt effektiva åtgärder för att minska konsumtionen. Det är tydligt att legalisering inte kommer minska droganvändning och att ett starkt förebyggande arbete är det som har effekt.

Att droger brukas är ett problem för hela samhället och därför måste hela samhället vara målgrupp för de informationsinsatser och förebyggande åtgärder som görs. Den kunskap som sprids måste vara saklig och korrekt.

Familjeklassificering

UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användandet och därmed skadeverkningarna.

Det dyker löpande upp nya syntetiska preparat som ofta säljs på nätet, vilket i folkmun slarvigt kallas nätdroger. Innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som redan narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som är släkt med varandra (alltså har liknande molekyluppsättningar) alla blir narkotikaklassade samtidigt och därmed olagliga.

Läkemedelsbehandling

Alkohol och många andra droger användes från början som läkemedel men övergick sedan till rena berusningsdroger. Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta.

Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerad av läkare ska vara lagligt så länge de håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns, utskrivningen måste även måste ske ansvarsfullt. Kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- Att alla sorters narkotika, med undantag för av läkare ordinerade, ska fortsätta vara förbjudet
- Att utskrivningen av narkotikaklassade läkemedel ska ske ansvarsfullt
- Att alla sorters droger, oavsett om de förändras med små marginaler i kemin, blir klassade som narkotika, även kallat familjeklassificering
- Att unga får ta del av pålitlig och relevant information om drogers skadliga effekter på
- individ och samhälle

Cannabis

Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som drivs på inte minst av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och som menar att den nuvarande politik är en förbudspolitik som straffar missbrukare och står i motsats till god missbruksvård. De försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och legalisering. UNF vill istället ha en tredje väg med en restriktiv och forskningsbaserad politik som värnar missbrukaren och en god vård.

Precis som alla andra droger orsakar cannabis skador på både individ och samhället och en ökad tillgänglighet skulle leda till en ökning av dessa skador. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och individers välbefinnande med särskild hänsyn om de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. Brister i dagens drogpolitik och oönskade effekter av t.ex. straff för cannabisbrukare bör diskuteras och åtgärdas men avkriminalisering eller legalisering kommer inte minska beroende eller andra skador från cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är istället viktiga satsningar för att minska skador av cannabis. Drogpolitiken bör vara särskilt inriktad på att skydda barn och unga då de är mest sårbara för de skadliga effekterna.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- Att Sverige fortsätter ha en restriktiv drogpolitik

- Att drogpolitiken ska ha som mål att förhindra påbörjad användning av narkotika samtidigt som det stöttar de som vill lämna ett missbruk
- Att drogpolitiken ska vara underbyggd av fakta och vetenskap och utformad med folkhälsa i fokus
- Att Sverige ska agera internationellt för att motverka den framväxande cannabisindustrin och lobbyismen för en restriktiv drogpolitik globalt
- Att svenska politiker avfärdar konceptet om ”medicinsk marijuana” utan kräver att cannabisbaserad medicin följer samma procedur för godkännande som andra läkemedel

Projektbildaren (punkt 8 g, bilaga § 13:21)

Bakgrund

Wendelsberg genomför på uppdrag av IOGT-NTO, UNF, Junis, NSF och NBV, utbildningen Projektbildaren. Tanken med utbildningen har varit att utbilda människor som kan ha en framtid som anställda eller med större förtroendeuppdrag inom IOGT-NTO rörelsen eller NBV.

Utbildningen hette från början “ANT-pedagog” och delar av utbildningen gick ut på att arrangera SANT-läger.

I början hade utbildningen ett större fokus på barn- och ungdomsverksamhet, idag har utbildningen ett bredare fokus som även innefattar verksamhet för vuxna. I dagens utbildning har barn- och ungdomsverksamheten ett större fokus under höstterminen och vuxenverksamhet ett större fokus på vårterminen. Detta visar sig också i fråga om praktikperioder. Utbildningen ägnar mycket tid åt projektmetodik, processledning och andra metoder att lägga i verktygslådan inför en framtida anställning på olika nivåer och inom olika verksamhetsområden i våra organisationer.

Sedan starten av Projektbildaren 2002 har 192 elever deltagit på utbildningen (ht-14-vt-15 är ej inräknade). Tidigare har utbildningen bland annat gått under namnet “ANT-pedagog”.

Enligt ansvariga för utbildningen ser antal som gått vidare till olika anställningar eller andra ledande uppdrag (t.ex. förbundsstyrelseuppdrag) dylikt ut så här:

Totalt	IOGT-NTO	UNF	JUNIS	NSF	NBV	Annat	Summa: fått jobb eller motsvarande
192	7	29	29	6	3	9	83 (43%)

Med förbehåll för att anställningar och liknande eventuellt inte återrapporteras då detta kan ske många år efter avslutad utbildning.

2011 skrev dåvarande utbildningsledare Oskar Jalkevik en rapport utifrån ett kongressuppdrag som utgick från en enkätstudie, denna finnas bifogad i sin helhet längre ner. Denna studie ger en bild av den tidigare varianten på utbildningen och läget just då. Rapporten har några år på nacken men ger en bakgrund.

För ett par år sedan genomgick utbildningen ännu en stor förändring då utbildningen numera görs helt på distans men där 8 eller 10 bor på plats på Wendelsbergs internat. Totalt ska klassen bestå av 18 elever.

Wendelsberg riktade kritik gentemot ägarna av utbildningen för att vi inte säkerställde ett tillräckligt högt söktryck främst innan utbildningen gjordes om, det är inte helt klart för mig om kritiken finns kvar efter att utbildningen gjorts om.

Utbildningen gjordes om för att delvis locka en annan målgrupp än unga människor som precis lämnat gymnasiet, t.ex. småbarnsföräldrar som inte vill flytta hemifrån utan som kan besöka Wendelsberg ungefär en gång i månaden under utbildningens gång istället. Vi är inne på andra läsåret med distansutbildning. Tanken med en utbildning på distans var att locka en äldre målgrupp och inte bara yngre personer som just gått ut gymnasiet. En anledning till förändringen var bland annat bristande underlag för antagning.

Analys

Det har genomförts flera förändringar av utbildningen för att attrahera fler och i vissa fall annorlunda målgrupper. Utfallen har generellt varit så där även om förändringarna till viss del svarat upp mot syftet med förändringarna. Jag upplever inte att vi har sett ett större söktryck än tidigare, åldersmässigt har det skett en förskjutning gentemot en högre medelålder vilket för UNF inte är bra då vårt intresse är främst personer under 35 år för anställningar. Vid ideella engagemang är åldern vi söker ännu längre. Det här är dock en förändring som teoretiskt sett borde gynna övriga förbund.

Utbildningen har haft ett värde och det är sannolikt att en del personer inte hade blivit anställda eller gått vidare till andra uppdrag om de inte gått Projektbildaren. Men andelen elever som examineras och som går vidare till anställningar eller större förtroendeuppdrag inom UNF minskar. Det är en relativt liten andel medlemmar i UNF som tillskansas stora resurser då UNF för tillfället lägger 200 000:- per år, pengar som går direkt till utbildningen. Eleverna själva betalar en mindre del för mat och boende, detta gäller både de som bor på skolan och de som bara bor på skolan ibland.

UNF har de senaste åren dragit ett stort lass i fråga om ansvar i styrgruppen, vi har lagt tid och energi på att bistå Wendelsberg, vi har tagit ansvar för våra delar i utbildningen och för att föra utbildningen framåt. UNF är också en av de parter som bidrar mest ekonomiskt. Det upplevs inte alltid som att arbetet i styrgruppen är lika prioriterat i övriga förbund vilket är problematiskt. Makten i styrgruppen är också ojämn i och med att det sitter en generalsekreterare i styrgruppen och i övrigt personer som har väldigt olika mandat från sina respektive organisationer. Övriga förbund har också haft en rulljans på personerna i

styrgruppen. Wendelsberg har även lång erfarenhet av att köra på och kör då på vilket kan vara bra då arbetet flyter men också svårt då vissa frågor kanske behöver lyftas till diskussion och beslut i styrgruppen. Styrgruppen idag styr inte särskilt mycket utan snarare förvaltar, tycker till och diskuterar frågor.

Framtid

UNF är i ett läge där vi behöver ta ett steg tillbaka och göra en behovsanalys över vilket behov vi har i fråga om utbildning på folkhögskolenivå för så väl för ideella personer som för framtida anställda. Det här kan handla om att förändra synen på vad Projektbildaren är och ska vara. Det kan handla om att se över det utbud som IOGT-NTOs folkhögskolor erbjuder och som kan tänkas vara intressant för vår målgrupp. UNF driver också själva ett arbete just nu kring möjligheten att starta en global folkhögskoleutbildning. I civilsamhället i stort finns också andra spännande initiativ kring folkhögskolestudier som kan vara av intresse för UNF att på ett eller annat sätt delta i eller ta lärdom av.

Jag upplever att UNF är i ett vägsکیل, utbildningen kräver hög närvaro och stort engagemang av oss och min bedömning är att våra resurser kan användas på bättre sätt för tillfället. UNF behöver också fundera över vilka behov vi har i relation till många olika aspekter vilket jag tror vi behöver göra utan att vara en del av Projektbildaren.

Förbundsstyrelsens föreslås besluta

att från och med höstterminen 2015 lämna samarbetet med Wendelsberg om Projektbildaren

att under hösten 2015 påbörja ett behovsanalys arbete där vi ska utreda vilka behov UNF i fråga om folkhögskoleutbildningar

Linda Tjälldén

Stockholm, 2015-01-25

Rapport om Projektbildaren (bilaga till maj-FS 2011)

från Utbildningsledaren med stöd av Fältgruppens handläggare.

Uppdrag

Kongressen 2009 beslutade...

UNF tillsammans med NSF, Junis och IOGT-NTO ska utvärdera Projektledarutbildningen på ett sakligt och grundligt sätt för att vi ska veta hur vi ska kunna förbättra utbildningen och få fler sökande och studenter som fortsätter att aktivt jobba för IOGT-NTO rörelsens visioner antingen yrkesmannamässigt eller ideellt.

Upplägg

Frågan har lyfts i styrgruppen för utbildningen där intresset för de andra förbunden att medverka har varierat.

Utvärderingen har gjorts i form av en utredning där följande frågeställningar har varit styrande:

Hur la berörda upp arbetet?

Wendelsberg utvärderar utbildningen regelbundet utifrån elevernas perspektiv. Därför fokuserar den här utvärderingen på förbundets perspektiv som en av flera uppdragsgivare för att försöka visa vad UNF erhåller av utbildningen och eleverna, dels under själva utbildningen men också efteråt.

Hur har uppdraget genomförts?

Utbildningsledaren tog fram en handlingsplan som definierade syfte, resurser, avgränsningar och metoder. För att få en så aktuell bild som möjligt inkluderade utvärderingen elever som varit aktiva ideellt eller professionellt inom UNF på distrikts- och förbunds nivå under perioden 2008-2010.

Handlingsplanen verkställdes i samarbete med Fältgruppens handläggare och i form av statistik från egna register samt enkäter.

Vilka frågeställningar har arbetet kretsat kring?

Utvärderingen fokuserades på fyra grupper; förtroendevalda, arbetsledare, anställda och praktikanter. Sammanfattat undersökte utvärderingen följande frågeställningar:

Förtroendevalda

- Vilken användning har förtroendevalda haft av utbildningen i ideella uppdrag?

Arbetsledare

- Hur ser kännedomen och användningen av utbildningen ut?
- Hur är elevernas förmåga att arbeta i jämförelse med arbetstagare som inte har gått utbildningen?

Anställda

- Vilken användning har anställda haft av utbildningen i sitt arbete och hur är deras förmåga i jämförelse med arbetstagare som inte har gått utbildningen?
- Hur stor andel av dem vi anställer har gått utbildningen, hur länge stannar dem och hur ser deras löneutveckling ut i jämförelse med arbetstagare som inte har gått utbildningen?

Praktikanter

- Bidrog eleverna med ett mervärde till den verksamhet som dem gjorde praktik inom och i så fall med vilken sorts mervärde?

Resultat

Vad har berörda kommit fram till?

Enkätsvaren visade att samtliga förtroendevalda som svarade har haft nytta av utbildningen i olika utsträckning beroende på vilka kunskaper de redan hade. Utbildningen har också bidragit till att ge insyn i UNF och öka den egna tryggheten att utföra sitt uppdrag.

Utifrån ett arbetsledningsperspektiv bedömdes kännedomen om utbildningen ej tillräcklig och utbildningen ses som en resurs som kan tas tillvara på i större utsträckning. Den värderas också som meriterande speciellt för att den bidrar till ett nätverk för elever, lärare, förtroendevalda och arbetsgivare, samtliga svarande har angett att utbildningen är meriterande eller mycket meriterande vid anställning. Angående hur eleverna har utfört sitt arbete så har de svarande sett skillnad i deras förmåga att komma igång med och utföra uppdrag från ideella samt representera förbundet. Angående elevernas förmåga att underlätta för ideella att utföra sina uppdrag bedömdes det som likvärdigt i jämförelse med arbetstagare som inte har gått utbildningen.

Av de elever som blivit anställda hos UNF angav merparten att de haft användning av utbildningen i arbetet. Utbildningen har bidragit med mervärde på individ- och organisationsnivå med bland annat självförtroende, kunskap, förmåga att leda, entusiasmera och i det praktiska genomförandet samt rekrytering. I jämförelse med arbetstagare som inte har gått utbildningen ansåg knappt mer än hälften av de svarande att de såg skillnad i förmåga att utföra arbetet. De såg att utbildningen gav en större insikt i rörelsen och en större förmåga att komma igång med och anpassa arbetet. Den statistiska undersökningen av fältpersonal visar att 4 av 21 dvs. ~19% av de personer vi har anställt har gått utbildningen. De har i genomsnitt stannat mer än hälften så kort tid och har haft en mer än dubbelt så hög

löneutveckling. De anses ha en snabbare inkörningsperiod i arbetet, jämfört med annan personal.

Nästan samtliga praktikhandläggare ansåg att praktiserande elever bidragit med ett mervärde till verksamheten i form av nya tankar och idéer, framförallt när kommunikation och mål har varit tydligt. En annan avgörande faktor som nämdes var hur pass självgående eleverna var.

Utbildningen bedöms fylla en viktig roll för UNF:s ledarförsörjning, både vad gäller anställda med ett gott ledarskap men också för att ha duktiga ideella ledare.

Vilka analyser har gjorts?

Svarsfrekvensen på enkäterna varierade där samtliga praktikhandläggare deltog men mindre än hälften av de förtroendevalda. Sammanlagt svarade 19 av 30 dvs. ~63%.

Utbildningen har bedömts användbar av samtliga grupper. Den är en väg att gå för att lära sig mer om rörelsen och för att hitta sin plats i organisationen, oavsett om man tidigare har varit ideellt engagerad eller inte.

Utvärderingen speglar en begränsad tidsperiod och har för få svarande för att ge några säkra resultat. Delar av resultatet kan med andra ord bero på slumpartade faktorer.

Vilka förslag på förändringar finns?

- Större delaktighet från arbetsledare i utbildningen genom besök och ökad informationsspridning
- En större tydlighet mellan skola-handledare-praktikanter samt möjlighet att träffa praktikanterna en tid innan praktiken för att sätta upp mål och göra en handlingsplan för perioden
- Att fokusera praktik på ort där förankring finns för att skapa kontakt och ge insyn i verksamheten
- Ett förslag som har lyfts i styrgruppen och diskuteras med handläggaren, som också är arbetsledare för fältkonsulenter, är öppna föreläsningar för förtroendevalda och professionella som inte har gått eller går utbildningen och som vill utveckla sitt engagemang i rörelsen

Vad finns kvar att göra?

Resultatet ska delges till följande:

- Styrgruppen för att framföra förslag på förändringar
- Övriga uppdragsgivare för att inspirera dessa till utvärdering
- Övriga organisationer i rörelsen för att väcka intresse och hitta fler uppdragsgivare

Uppföljning

Utvärderingen avrapporteras till kongressen.

Lärande organisation (punkt 8 h, bilaga § 13:22)

Introduktion

När jag blev invald i sociala utskottet blev det snart tydligt för mig att mycket hade gjorts tidigare. När vi försökte komma på bra problemformuleringar och projekt som skulle göras var det alltid någon som kom och kommenterade att ”Det där har vi testat förut” eller ”det där fungerar inte”. Men när vi bad om dokumentation kring detta fanns det inte att tillgå. Om vi hade tur var det någon som hade kvar ett dokument. När vi nu till exempel skall planera kamratstödsresan får vi leta för att hitta gamla planeringar och vi har tur att Nathalie på kansliet kommer ihåg vilka som varit huvudledare för 3 år sedan.

Problembild/Nulägesanalys

Inom organisationen görs väldigt många bra saker. Det sker både på förbunds nivå och på distriktsnivå. I och med den nya hemsidan har vi inlett en process med att få distrikten att dela med sig av bra modeller, men det är fortfarande mycket dubbelarbete som görs.

Varje år startas nya utskott som gör nya projekt och de får en överlämning från det tidigare utskottet. Men dessa överlämningar tar inte alltid med saker som hänt förut eller hur utskottet innan dem gjorde. Jag anser det vara viktigt att vi inom UNF börjar organisera våra kompetenser och arkivera dem.

Var hittar vi egentligen gamla planeringar till specialister? Var finns det sparat vilka som varit huvudledare för höjdaren drogpolitik 2009? Var hittar vi FS protokoll som är äldre än 5 år?

Likaså anser jag det svårt att finna våra dokument. Många finns samlade på hemsidan, men vissa bilagor till protokollen kommer aldrig ut i reviderad version. Och om de gör det är det svårt att få tag på de gamla versionerna.

Alla dessa saker är viktiga för en organisation som inte hela tiden vill uppfinna hjulet på nytt. Att lära sig av sina framgångar och misstag. Vi behöver bli en lärande organisation.

Lösning/Förändringar

En lärande organisation betyder många olika saker inom många olika tolkningar. Men grundläggande för alla dessa är att det handlar om lärande av lärande.

Lärande kan delas in i ”Single-loop” och ”double-loop”. Single-loop handlar om att vi gör någonting, får ett resultat av det och tar erfarenheter av det. Double-loop handlar om att vi lägger till ett steg, att vi tar dessa erfarenheter för att göra det hela ännu bättre. Det är här som jag anser att vi inom UNF brister. Vi gör många bra saker, men vi har inga klara strukturer för hur vi ska berätta detta för varandra eller hur vi skall samla alla kunskaper.

Vi behöver komma fram till hur vi skall dokumentera våra kunskaper.

Frågeställningar att diskutera

- Håller ni med mig i problemformuleringen?
- Kommer alla dessa problem att lösas med den nya hemsidan eller behöver vi någon komplettering till detta?
- I så fall, hur kan denna komplettering se ut? Intranät? Gooledocs?
- Finns det ett värde i att dela upp vilka som har tillgång till vilken information? Bör samtliga distrikt få se allting eller bör förbundsmaterial begränsas till några personer?

Uppföljning

Jag hoppas att diskussionen kan starta lite tankar och funderingar och att organisationsutskottet kan ta med sig frågan tillsammans med generalsekreteraren.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att exempelvis ge organisationsutskottet i uppdrag att fortsätta processen tillsammans med generalsekreterare.

Andreas Jansson

Västerås, 2015-02-25

Översyn av stadgar (punkt 8 i, bilaga § 13:23)

Introduktion

Under FS mötet i november gavs jag i uppdrag att driva processen om översynen av stadgarna fram till kongressen 2015. Det beslutades även att en diskussion skulle ske på FS mötet i April samt att beslut skulle tas på FS mötet i Maj.

Problembild/Nulägesanalys

Efter att ha samlat in tankar och ideer från förbundsstyrelsen och från landet samt tittat på ett antal olika organisationer stadagar har jag sammanställt en lista över aktuella diskussionsämnen som finns rörande stadgarna. Vi kommer under mötet att se över dessa och lämna möjligheter för FS att ge sina synpunkter på just dessa frågor. Vi kommer dessutom genom kreativa övningar se över stadgarna som helhet.

Lösning/Förändringar

Lösningarna kommer att visa sig i diskussionen under FS mötet samt i processen fram till kongressen. Tanken är inte att hela stadgarna kommer att behöva ses över utan att vi kommer att ändra de delar vi anser behöver revideras. Samtliga FS ledamöter uppmanas även att inför mötet fundera ut om det är några andra frågor än nedanstående som de vill lyfta

Frågeställningar att diskutera

- Skall UNF ha ett officiellt engelsk namn och i så fall vilket?
- Behöver vi definiera när kallelse till FS möten senast skall vara ute? I så fall hur lång tid innan?
- Behöver vi definiera när handlingar till FS möten senast skall vara ute? I så fall hur lång tid innan?
- Behöver vi ha tydligare regler kring hur extrainsatta FS möten ska/får gå till?
- Vill vi fortsätta att ha direktanslutna medlemmar?
- Hur skall vi lösa det med förslag till valberedning i framtiden? Skall vi göra stadgar av "Valberedningskommiteen" som vi har idag?
- Behöver GU:s uppdrag definieras? Ska vi ha kvar GU eller skall deras uppgifter ersättas av verksamhetsrevisorerna?
- Det står ingenting om ekonomiska revisorer. Skall detta förtydligas?
- Skall RS ledamöter väljas av FS istället för kongressen?

Uppföljning

Utifrån tankarna och idéerna som uppkommer ur diskussionen på FS möten kommer ett förslag på stadga att presenteras till FS mötet i Maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att ge Andreas i uppdrag att fortsätta processen

Andreas Jansson

Västerås, 2015-02-22

Dubbla medlemskap (punkt 8 j, bilaga § 13:24)

Bakgrund

Det har alltid varit lite otydligt hur dubbla medlemskap ska se ut i Junis och UNF. För de medlemmar som är mellan 13-15 år är det möjligt att vara medlem i både Junis och UNF, men hur medlemsavgiften ska betalas och när finns det egentligen inget större grepp om. Historiskt så har man varit medlem gratis i UNF under det första året du gått med, oavsett om du är 13, 14 eller 15 år. I och med att vi vill öka övergångarna och göra det lättare för junisar att bli medlemmar i UNF så vill vi också ändra på hur man bekräftar sitt medlemskap för att det ska vara enkelt och tydligt. Det ska tas fram en gemensam rutinhantering för de båda förbunden via deras kanslier för att göra det enklare med dubbla medlemskap och skapa bättre samarbetsrutiner mellan kanslierna.

Problembild

Alla distrikt och föreningar i Junis har inte central uppbörd, utan många betalar sin avgift lokalt. Utöver det tar många föreningar dessutom ut lokala aktivitetsavgifter på olika håll. Till skillnad från UNF som tar ut en central avgift på 50 kr kan man som medlem i Junis ofta få betala både medlemsavgiften till Junis på 40 kr och en aktivitetsavgift på det, ofta kontant till sin förenings- eller verksamhetsledare. Vi anser att det ställer till mer problem än vad som behövs när medlemmarna dels ska betala alla avgifter till Junis och sedan betala 50 kr till UNF på det. Administrationen är svår och det är också svårt att faktiskt få medlemmarna att bekräfta sitt UNF-medlemskap på ett bra sätt. Därför vill vi förenkla möjligheten till dubbla medlemskap under en övergångsperiod.

Lösning

Vi tror att det underlättar väldigt mycket om du enbart behöver betala medlemsavgiften till ett förbund. Därför tror vi på möjligheten att vara medlem gratis i UNF under den tid du har möjlighet till dubbla medlemskap. Vårt förslag är att de medlemmar som är med i Junis och även vill vara medlemmar i UNF är avgiftsbefriade från UNF och endast betalar sin medlemsavgift till Junis under de år personen har dubbla medlemskap. Det innebär att du som är medlem i Junis och är mellan 13-15 år får vara medlem i UNF gratis till och med det år du fyller 15.

Vid årsskiftet kommer Junis skicka ut ett brev till alla 15-åringar som informerar om att de kommer bli strukna som medlemmar i Junis och att man istället ska betala sin medlemsavgift till UNF (alternativt NSF) om man vill fortsätta vara medlem och/eller bli ledare i Junis. UNF kommer att skicka ut någon form av information som hälsar medlemmarna "för-välkomna" till UNF redan i september samt Motdrag i november, eller på annat sätt informera om UNF's verksamhet. En viktig del i det här arbetet är också att informera UNF och Junis lokalt så att föreningar och distrikt kan bjuda in till arrangemang och uppmuntra föreningarna att hälsa på varandra.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att alla medlemmar mellan 13-15 år som har dubbla medlemskap i Junis och UNF endast ska betala sin medlemsavgift till Junis.

Att arbetet kring att skicka information till äldre Junis-medlemmar ska gälla från hösten 2015.

Lina Jacobsson

Växjö, 2015-02-24

Verksamhetsutvecklarsystem (punkt 8 k, bilaga § 13:25)

Bakgrund

På förbundsstyrelsens möte i november tillsattes en grupp för revidering av verksamhetsutvecklarsystem. Den består av Malin Thorson (sammankallande), Nicole Steegmans, Anneli Bylund och Imse Nilsson (medverkande tjänsteman). Gruppen lade fram ett första diskussionsunderlag i januari där styrelsen konstaterade att man i stort var nöjd med det nuvarande systemet men att det fanns vissa frågor att titta vidare på. Gruppen genomförde också pass på Kongressförfesten för att inhämta synpunkter från medlemmarna.

Utifrån detta har gruppen tagit fram ett förslag på utkast till nytt Verksamhetsutvecklarsystem som nu läggs fram till styrelsen.

Inhämtade åsikter

Båda förbundsstyrelsen och medlemmarna verkar till övervägande del nöjda med dagens system men det finns vissa frågor där det råder delade meningar eller önskemål om förändring. På förbundsstyrelsens möte i mars lyftes vikten av att distrikten kan ha ett tydligt ägandeskap över verksamhetsutvecklarresursen och att det system som finns både är flexibelt samt möjliggör att UNF är en ansvarstagande arbetsgivare. De åsikter som framkom på Förfesten var att man stödjer tanken om ett solidariskt golv och tak. Flera personer lyfte att de svaga distrikten som idag har mindre VU-resurs skulle kunna vara i behov av mer samtidigt som få föreslog att de större distrikten skulle få mindre tid eller att vi kraftigt skulle utöka mängden anställda.

Många lyfte upp vikten av att distriktsstyrelserna kan genomföra uppdragsgivningen på ett bra sätt och de pekade framförallt på vikten av utbildning och kommunikation med förbundet. En annan fråga som lyftes var att de dagar som förbundet använder av VU-arna kan uppfattas som mycket. Det var inga starka reaktioner på förslaget om en övergripande tjänst men det lyftes som konkret input att det måste vara tydligt hur den kan utnyttjas av distrikten.

Resultat

Det förslag som arbetsgruppen lägger fram bygger vidare på det nuvarande systemet. Detta system är i sig relativt nytt och vi vill inte göra radikala förändringar delvis för att det ska finnas en chans för dagens system att sätta sig och utvärderas. Följande förändringar föreslås:

- Syftet föreslås i grunden vara samma men med en större betoning på att bidra till att UNF som organisation stärks och växer.
- För ansvarsfördelning görs en rad förtydliganden om förbundets ansvar att ge distrikten goda förutsättningar för uppdragsgivning och att ha en dialog med berörda distrikt i relevanta frågor.

- Fördelningsprinciperna och de tre utpekade faktorerna blir kvar men justeras så att verksamhet som kan vara svår för distrikten att kontrollera faller bort men mer tyngd läggs på vikten att distrikten kan tillvarata resursen. Principen att ”satsa där det växer” förtydligas samt hänsyn till praktiska omständigheter och att det är en gemensam resurs.
- Under fördelningsprinciperna införs också ett stycke som förtydligar möjligheten till en övergripande verksamhetsutvecklarresurs som testas för första gången i år.
- Processen för fördelning delas upp i två beslut och verkställandefasen omformuleras för mer flexibilitet. Ett förtydligande görs också om att förbundsstyrelsen har möjlighet att justera budgetposten och därmed antalet verksamhetsutvecklare
- Vi lägger till ett stycke om ekonomi för att förtydliga detta eftersom både distrikt och verksamhetsutvecklare ofta undrar över det.

Uppföljning

Utkastet till nytt system kommer att uppdateras med eventuella ändringar från detta möte för att sedan publiceras digitalt för att få in synpunkter från medlemmarna. Till styrelsens möte i maj kommer arbetsgruppen att lägga fram sitt slutgiltiga förslag.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta utkastet till nytt Verksamhetsutvecklersystem med gjorda ändringar

Malin Thorson

Stockholm, 2015-02-19

Verksamhetsutvecklersystem (utkast)

UNF är en organisation som bygger på lokala medlemmars engagemang och en resurs för att stötta detta är verksamhetsutvecklare. Utgångspunkten är att UNF ska skapa trygga och hållbara anställningar för vår personal och att distrikten ska ha mycket inflytande över hur dessa resurser tas tillvara.

I Riktlinjer för fördelningen av verksamhetsutvecklare regleras:

- Syfte med verksamhetsutvecklare
- Ansvarsfördelningen mellan arbetsgivaren och uppdragsgivare
- Fördelningsprinciper
- Processen för ändring av fördelningen

Syfte med verksamhetsutvecklare

Fördelningen av verksamhetsutvecklare utgår ifrån några syften om varför och till vad vi har anställda lokalt i landet. Dessa är:

Stöd till styrelsen

Verksamhetsutvecklaren ska stödja distriktsstyrelsen, som individer och grupp, i ett gott utvecklingsarbete av den lokala verksamheten.

Stärka organisationen

Verksamhetsutvecklaren ska möjliggöra medlemskap i UNF för många unga och aktivt bidra till att UNF växer i medlemmar och styrka. Arbetet innebär att förverkliga det engagemang och de verksamhetsidéer som medlemmar har med målet att distrikten ska bli större och starkare.

Upprätthålla gynnsamma relationer

Verksamhetsutvecklaren ska stå för stabilitet i distriktet och är en kontaktyta för långsiktiga relationer mellan UNF och viktiga samarbetsaktörer. IOGT-NTO-rörelsen och bidragsgivare är prioriterade.

Ansvarsfördelning mellan arbetsgivaren och uppdragsgivare

Arbetsgivare

UNF:s förbundsstyrelse är arbetsgivare och därmed ansvarig för rekrytering, arbetsledning, utbildning samt administration. Det innebär ett ansvar för frågor som sjukskrivningar, löner, tjänstledighet, utvecklingssamtal och att de anställda får relevant utbildning för att kunna göra sitt jobb på ett bra sätt. Förbundet utför de uppgifter som faller inom arbetsgivaransvaret i dialog med berörda distrikt.

Arbetsgivaren har det ekonomiska och juridiska ansvaret för UNF:s verksamhetsutvecklare och har därmed det formella ansvaret att anställa och skriva avtal. Arbetsgivaren är ansvarig

för rekryteringsprocessen som genomförs tillsammans med distriktet genom god dialog där målet är att komma överens. Om en tjänst ska avslutas ska dialog föras med det berörda distriktet.

Uppdragsgivare

Distriktens engagemang och uppdragsgivning är avgörande för att den resurs som verksamhetsutvecklare ska tas till vara på bästa möjliga sätt. Distriktsstyrelserna är verksamhetsutvecklarens närmaste kontakt och har en stor påverkan på de anställdas förutsättningar och välbefinnande. Distriktet har som ansvar att uppdragsge verksamhetsutvecklaren, vilket i praktiken innebär att garantera att verksamhetsutvecklaren har arbetsuppgifter. Vid problem med uppdragsgivning ser förbundsstyrelsen till att resursen ändå används genom att själv ge uppdrag. Förbundsstyrelsen ansvarar tillsammans med distriktet för att skapa förutsättningar för att distriktet ska kunna uppdragsge på ett bra sätt. Det görs framförallt genom utbildning och kommunikation.

Verksamhetsutvecklarna är knutna till ett eller flera distrikt men är en gemensam resurs för att stärka hela UNF. Majoriteten av arbetsdagarna disponeras av distriktet men utöver dagar för personalvård och utbildning kan cirka 10 dagar användas till specifika satsningar eller rörelsesamarbeten som gynnar organisationen som helhet. Detta sker i samråd med distriktet.

Ekonomi

Förbundet täcker kostnader som är direkt kopplade till att verksamhetsutvecklaren ska kunna utföra sitt arbete. Det inkluderar t.ex. hyra, kontorsmaterial och vissa resekostnader.

Förbundet täcker inte utlägg som verksamhetsutvecklaren gör som är en del av distriktets verksamhet och t.ex. uppstår p.g.a. arrangemang som distriktet har.

Fördelningsprinciper

Målet för de personella resurserna i landet är att de ska nyttjas så produktivt som möjligt för att UNF ska växa och utvecklas. Utgångspunkten är därför att skapa den bästa lösningen för organisationen som helhet och inte för enskilda distrikt. Utökade resurser i ett distrikt innebär inte per automatik minskade resurser i ett annat distrikt.

UNF:s förbundsstyrelse ska vid fördelningen av verksamhetsutvecklare utgå från följande grundförutsättningar

- Inget distrikt ska ha mer än en heltidstjänst
- Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till en verksamhetsutvecklare

För att avgöra hur fördelningen av tjänster ska se ut ska förbundsstyrelsen göra en analys av historia, nutid och framtid för att på så sätt bedöma distriktets utvecklingspotential och behov utifrån följande parametrar:

- Drivkraft – stabilitet och engagemang från medlemmarna samt en vilja att utveckla distriktet och möjlighet att använda den anställda resursen
- Betalande medlemmar – verksamhetsutvecklare per betalande medlem
- Verksamhetsomfattning – inkluderar bland annat föreningsverksamhet, medlemsökningsarbete samt utbildningar och andra aktiviteter som genomförs i distriktet

Grunden för verksamhetsutvecklarna är att de som resurs ska stötta ideellt engagemang, inte att brist på ideellt engagemang ska ersättas med anställda. Därför innebär mer drivkraft, betalande medlemmar och verksamhet en högre andel anställd resurs. Att det finns ideellt engagerade medlemmar och verksamhet att stötta är också en förutsättning för att den anställda ska få en hållbar och meningsfull arbetssituation. Distrikt som ligger lägre på dessa parametrar har också rätt till en anställd som stöttar de på bästa sätt tillsammans med andra stöd med målet att distriktet ska växa i drivkraft och engagemang och fullt ut kunna nyttja en anställd resurs.

Fördelningen utgår från dessa principer men i praktiken handlar det om ett pussel som behöver läggas för att fördelningen som helhet ska fungera på ett effektivt sätt. I en sådan fördelning behöver hänsyn tas till praktiska förutsättningar som samverkansmöjligheter och geografi. Målet är alltid att stärka UNF som organisation i sin helhet.

Vid fördelning är det möjligt att det tillfälligt eller på längre sikt finns en eller delar av en tjänst som inte är direkt knuten till ett distrikt utan kan fungera som en övergripande resurs. Denna används enligt samma syften som övriga verksamhetsutvecklare och uppdragsges av förbundet för att täcka upp för en personell resurs eller erbjuda förstärkning i distrikten.

Processen för hur fördelningen kan och får ändras

Ramarna för antalet tjänster sätts i budgeten som beslutas av kongressen vartannat år. Budgeten sätter en riktlinje och förbundsstyrelsen kan som med övriga delar av budgeten göra justeringar i detta utifrån de rådande omständigheterna. Utifrån de fördelningsprinciper som kongressen fastställer beslutar förbundsstyrelsen om en fördelning på förbundsstyrelsemötena i september.

Processen för beslut om ny fördelning ser ut enligt följande:

- Beredning – informationsinsamling, analys och dialog med distrikten. Maj – augusti.
- Inriktningsbeslut – en första diskussion och inriktningsbeslut tas utifrån ett förslag som utgår från fördelningsprinciperna. Förbundsstyrelsens möte i september.
- Beslut – styrelsen fattar ett slutgiltigt förslag om antal tjänster och fördelning. Förbundsstyrelsens möte i november.
- Verkställande – Förhandling med facket och förändringar av tjänster. Fördelningen träder i kraft senast runt sex månader efter att förbundsstyrelsen fattat beslutet.

Arbetsordning för kongressen 2015 (punkt 8 I, bilaga § 13:26)

Bakgrund

I januari 2014 tillsattes en arbetsgrupp för att titta på UNF:s kongressprocess. Gruppen består av Andreas Jansson, Lucas Nilsson och Malin Thorson (sammanställande).

Till mötet i november presenterade gruppen ett utkast till arbetsordning som diskuterades av styrelsen. Förslaget presenterades även för medlemmar på förbundssamlingen och diskuterades på Kongressförfesten. Arbetsgruppen vill publicera förslaget till arbetsordning för diskussion med övriga kongresshandlingar och vill ge förbundsstyrelsen en sista chans att komma med ändringar eller konkreta medskick inför att utkastet publiceras.

Analys och resultat

Det nya förslaget innebär relativt stora förändringar vilket hos många väckt en viss oro eller skepsis kring hur det ska fungera i praktiken även om få motsätter sig upplägget i sig. Vid samtal med medlemmar är reaktionerna i genomsnitt svagt positiva. Arbetsgruppen inser att det är en utmaning att få allt att fungera i praktiken och att det säkert kommer uppstå oförutsedda problem första gången systemet körs men är ändå beredda att testa detta för att försöka förbättra och komma tillrätta med de problem det nuvarande systemet har.

En kritik som dykt upp är att arbetsordningen varit svår att förstå och överblicka. I det nuvarande förslaget har vi försökt dela upp arbetsordningen i förklarande brödtext och konkreta punkter för att göra det tydligare. I grunden är det annars samma förslag som vid förra styrelsemötet förutom vissa ändringar som gjorts utifrån specifika synpunkter.

Uppföljning

Utkastet till nytt system kommer att uppdateras med eventuella ändringar från detta möte för att sedan publiceras digitalt för att få in synpunkter från medlemmarna. Utifrån detta kommer vi börja titta på förberedelser inför sommarens kongress. Till styrelsens möte i maj kommer arbetsgruppen att lägga fram sitt slutgiltiga förslag.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta utkastet till arbetsordning med eventuella ändringar

Malin Thorson

Stockholm, 2015-02-23

Arbetsordning för kongressen 2015 (utkast)

Rättigheter

Enligt stadgarna har varje löftesbunden medlem i IOGT-NTO-rörelsen yttrande- och närvarorätt på kongressen. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande. Alla ombud har förslags- och rösträtt. Ledamöter av förbundsstyrelsen och riksstyrelsen samt föredragande revisor har förslagsrätt. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Mötesformat

Kongressen kommer att vara uppdelad i tre olika moment: kongressmessa, gruppdiskussioner och plena. Kongressen inleds med en kongressmessa där alla ombud får sätta sig in i och diskutera samtliga frågor. Efter kongressmässan varvas diskussionstid och plena. I plena behandlar alla ombud alla frågor och i diskussionsgrupperna har ombuden möjlighet att djupdyka i frågor. Alla beslut tas i plena och enklare punkter och formalia tas enbart i plena.

Under kongressmässan får ombuden möjlighet att tycka till om hur mycket tid de olika frågorna borde få under kongressförhandlingarna och schemat anpassas i möjlig mån efter det. Detta för att de frågor som ombudsskaran tycker är mest prioriterade ska få mest tid.

Kongressmessa

Kongressmässan sker i början av kongressen och är ett sätt för ombuden att få en översikt över vad det finns för förslag, idéer och åsikter som borde behandlas på kongressen. Här läggs majoriteten av ändringsförslagen och här börjar jämkningar och kompromisser göras.

På kongressmässan:

- presenteras yrkanden från den digitala diskussionsplattformen och ombuden kan lägga nya tilläggs- eller ändringsyrkanden samt jämkning ihop sig
- avsätts tid för att presentera sina förslag, diskutera förslagen som finns och att prata ihop sig inom distriktsdelegationen
- får ombuden vikta hur mycket tid olika frågor bör få
- finns möjlighet för allmän information och fördjupande pass

Gruppdiskussioner

På kongressmässan och i plena får alla ombud diskutera alla frågor men för att ha möjlighet till en fördjupad strukturerad diskussion sker också vissa diskussioner i grupper. Syftet med gruppdiskussionerna är att bearbeta och förbättra förslagen och yrkanden och skapa en gemensam förståelse.

- Gruppdiskussionerna är indelade i parallella block utifrån olika teman

- Ombuden väljer vilka block de vill gå på, vid platsbrist prioriteras deltagande från så många distrikt som möjligt samt ombud över ersättare
- Diskussionen stötts av en neutral samtalsledare, om möjligt finns en representant för den som lagt förslaget på plats och svarar på frågor
- Deltagarna har möjlighet att under diskussionen lyfta nya förslag eller jämkning och uppmuntras att göra detta tidigt
- I slutet av varje block röstar gruppen om vilka yrkanden som de vill lyfta över strecket (för automatisk omröstning i plena). Röstningen avgörs med enkel majoritet

I samband med passen finns också möjlighet till distriktstid där distrikten pratar ihop sig om vad som har sagts i gruppdiskussionerna och hur man ska dela upp sig.

Plena

Alla beslut som kongressen tar fattas i plena. Plenatiden är anpassad efter blocken i gruppdiskussionerna.

- Varje fråga inleds med en dragning. Frågor som behandlats i gruppdiskussionerna dras av den neutrala samtalsledaren. Övriga frågor föredras av förslagsläggaren
- Alla förslag som lyfts över strecket i gruppdiskussionerna röstas om i plena
- Ombud har möjlighet att lägga nya yrkanden och att lyfta övriga förslag över strecket

Beslutsmetoder i plena

Kongressen kommer i huvudsak använda sig av två olika beslutsmetoder:

Kontrapositionsvotering och Bordas metod. Vid kontrapositionsvotering ställs de olika förslagen mot varande i en bestämd ordning. Huvudförslaget är antingen grundförslaget eller det förslag som fått högst stöd vid en försöksvotering. Vid Bordas rankar ombuden de olika förslagen.

Stadgarna anger att val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, slutna omröstning. Vid lika röstetal hålls en till omröstning och vid fortsatt likaläge avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

- Presidiet föreslår vid varje omröstning den beslutsmetod de bedömer som mest lämplig
- Alla förslag ställs mot avslag, oberoende av beslutsmetod
- Vid personval där antalet nominerade överstiger antalet givna platser sker beslut alltid genom slutna omröstning

Talartidsbegränsning och dubbla talarlistor

Att se till att kongressen håller sig inom givna tidsramar och att alla personer får möjlighet att yttra sig är det viktigt att ha ett effektivt och demokratiskt system för tidsbegränsning av

diskussioner. Utifrån den tidsprioritering som gjorts under kongressmässan får varje ämne en föreslagen tid.

Talartidsbegränsningen per person är 2 minuter för första inlägget i en fråga och 1 minut för resten

I plena används två talarlistor och den som talar för första gången i en fråga har förtur jämfört med de som talat tidigare

När diskussionen når den föreslagna tidsprioriteringen går mötet direkt till omröstning om streck i debatten. Om streck i debatten inte genomförs lyfts frågan automatiskt till omröstning igen efter var 5:e talare

Ordningsfrågor

Ordningsfrågor är frågor som berör hur själva den demokratiska delen av mötet hanteras och ska gå genom presidiet för behandling av mötet. Exempel på ordningsfrågor är sakupplysningar, begäran om streck i debatten och alternativa förslag på mötesprocedur.

Ordningsfrågor ska lämnas skriftligt till mötespresidiet via utsedda funktionärer

Vid behov bryter ordningsfrågor den ordinarie talarlistan. Vid en akut ordningsfråga som rör det pågående mötet ska presidiet muntlig uppmärksammas på det omgående

Reservationer lämnas in skriftligt och ska vara försedda med namn, ombudsnummer, aktuell fråga och vad i beslutet man vänder sig mot. Motiveringar kan också lämnas. Reservationer ska lämnas in senast 24 timmar efter beslutet eller, om det är sista dagen, innan kongressens avslutande

Mötespresidiet läser vid lämplig tidpunkt upp de vilka personer som har reserverat sig och mot vilket beslut

Följande frågor behandlas inte i gruppdiskussion

- Mötesformalia
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse samt fastställande av resultat och balansräkning
- Revisionsberättelse samt ansvarsfrihet
- Ersättningar för kongressombud och kongressutskott
- Övriga ersättningar
- Medlemsavgift
- Tid och plats för kongressen 2019
- Val

Överklagan av PAS-beslut (punkt 8 m, bilaga § 13:27)

Bakgrund

Arbetsutskottet fastslog den 10:e februari PAS-fördelning #1 för 2015. Vi valde då att avslå ansökan Dansa med UNF från Birk Wikén och Johan Wiklund i enlighet med det beredda förslaget. Motiveringen i förslaget var dels att verksamheten täcks av distriktsbidraget, dels att det inte gick att koppla innehållet till de arbetsplansmål som kopplats till rubriken om bildningsverksamhet. Precis som överklagan säger så meddelades besked skriftligt från generalsekreteraren och därefter hade man en muntlig kontakt med Linda Tjälldén.

Analys

AU gav i sitt beslut motiveringen att det dels täcks av distriktsbidraget och att det dels inte går att koppla till de arbetsplansmål som är kopplade till rubriken. De arbetsplansmål som är kopplade till rubriken är följande:

- UNF har en levande interndebatt om hur en framgångsrik drogpolitik för framtiden ser ut
- UNF som organisation och dess medlemmar är experter på droger, i synnerhet alkohol och cannabis
- 15 föreningar arbetar med globala frågor
- UNF har en levande idé- och utvecklingsdebatt

De bildningsinsatser som framgår i ansökan är följande:

”Vi kommer även att ha teoripass om alkohol/droger samt tobak som utvecklingshinder för en demokratisk värld. Vi kommer även berätta om hur vår organisation jobbar normbrytande, detta för att ge inspiration till våra deltagare att själva vara normkritiska.”

Min bedömning är att dessa bildningsinslag inte bidrar till att uppfylla någon av de arbetsplansmål som vi har valt att koppla till rubriken. Man kan såklart välja att tolka det hela friare och i så fall går det att se teoripass om alkohol/droger samt tobak som utvecklingshinder som bildning kopplat till vår ideologi. Vi har här valt den smalare tolkningen framförallt eftersom vi vill arbeta styrande. Det framgår inte heller i ansökan hur mycket bildning som kommer äga rum under lägret, vilket såklart försvårar bedömningen betydligt.

I överklagan tillkommer det ytterligare information och en rad förtydliganden. Det man ska komma ihåg är att det är information som AU inte haft tillgång till när vi fattat beslutet och som därför inte kan påverka hur mycket medel som betalas ut.

I detta är det också värt att ta in en rimlighetsaspekt och fråga sig vad ett dansläger över 4 dagar egentligen borde kosta. Arrangörerna är självklart fria att göra vad de vill med övriga medel, men personligen är min bedömning att det är rimligt att förbundet inte går in med över 6000 kronor, vilket också täcks av distriktsbidraget.

Förslag på beslut

Med bakgrund i ovanstående resonemang föreslår jag förbundsstyrelsen besluta att avslå överklagan och fastställa AU:s beslut.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att avslå överklagan.

Eric Tegnander

Stockholm, 2015-02-26

Bilaga: Ursprunglig PAS-ansökan

PENGARATT SÖKA –DANSA MED UNF

Dansa med UNF är ett läger för ungdomar från 13 år där man får lära olika dansstilar både inom styrdans och showdans. Vi kommer även att ha teoripass om alkohol/droger samt tobak som utvecklingshinder för en demokratisk värld. Vi kommer även berätta om hur vår organisation jobbar normbrytande, detta för att ge inspiration till våra deltagare att själva vara normkritiska. Lägret kommer att vara under 4 dagar över påskhelgen (3-6 april), detta för att påsk ofta är förknippat med alkohol och vi vill förebygga detta. Vi kommer även avsluta lägret med att sista kvällen anordna en allmän danstillställning, detta för att ge våra deltagare en inblick i hur allt funkar om man skulle gå ut på en social danskväll. Danskvällen kommer vara gratis för utomstående att komma på men man får lämna bidrag om man vill. Då vi kommer hålla vårt läger ute i ett mindre samhälle tror vi att vi utöver lägrets deltagare även kommer få massor av fler ungdomar som kommer under kvällen och hänger på danskvällen, samt även vuxna! Dessa ska vi försöka påverka genom att vi kommer dela ut lite information om vilka UNF är och vad vi gör för verksamhet. Vi har även veckoverksamhet på orten vi är, vilket gör det enkelt att kunna dra med fler ungdomar in i den föreningen!

Under dessa 4 dagar kommer vi också anordna en insamling till utsatta barn i U-länder. Detta genom insamling till IOGT-NTOs internationella arbete.

Målen med Dansa med UNF är följande:

- Få utomstående ungdomar att vara med på lägret, för att sedan bli aktiva i vår föreningsverksamhet, lokalt eller ute i landet.
- Få deltagare från hela landet att komma. Därför kommer vi subventionera kostnader för resa så mycket det går.
- Att alla efter avslutat läger har bredare kunskaper kring både dans och alkohol/droger/doping.
- Att få mer ideella i organisationen som arbetar och inspirerar andra om vår ideologi och värderingar.
- över 50 deltagare.

Effekterna vi tror oss få av detta är:

- Fler ungdomar ut på sociala danstillställningar runt om i landet.
- Minskad alkoholkonsumtion bland unga då de istället upptäcker att man kan göra andra saker på kvällar och helger. Samt för att de fått bredare kunskap kring hur det påverkar kroppen.
- Insikt kring att alla inte har det så som vi har det, både lokalt, nationellt och internationellt.
- Att alla på lägret får nya vänner, bekanta och personer att se upp till.

Under 2014 anordnades detta läger uppe i Östersund, även då under påskhelgen, dock en dag kortare. Dit kom det totalt 28 ungdomar som tillsammans lärde sig att dansa. Då hade vi teoripass om självkänsla, självförtroende och mindfulness. I år har vi valt att byta plats till Borås, detta för att ge ungdomar som bor i södra Sverige större möjlighet till att komma, då det inte blir lika långa resvägar och liknande. Vi har även som sagt valt att byta ut teoripassens innehåll, för att vi denna gång vill ge mer kunskap om de frågor, värdegrunder och ideologier som UNF står för.

EKONOMI

UTGIFTER

mat 300/pers -21000

Dansband -10000

Instruktörer -6000

Resor 19700

Lokal -5000

Material -2000

Marknadsförning -1500

Utrustning -500

Övrigt -1300

Totalt Utgifter: 67 000

Inkomster

Deltagaravgift 200/pers 12000

K-Ungdom 8000

NBV 2000

Ideer för livet 11000

Pengar att söka 20000

Sibyllas fond 15000

Totala inkomster inkl. pas : 68000

Detta innebär en plusbudget på 1000kr.

Utifrån denna budget ansöker vi härmed 20 000 kronor från Pengar att söka -potten!

Bilaga: Överklagande av PAS-beslut

Hej!

Inför pasansökan den första februari skickade vi in en ansökan angående mitt och Johans projekt/läger ”Dansa med UNF”. Vi ansökte om 20 000 kronor men fick avslag på hela beloppet. I beslutet som skickades står endast följande information

”Hej Birk, Här kommer en återkoppling på er PAS ansökan - omgång 1,

Beslut

Arbetsutskottet har beslutat att inte bevilja er några pengar för er ansökan.”

Då både jag och Johan tyckte det var mycket märkligt att inte detta var något som UNF såg prioriterat kontakta vi Linda Tjällden för att få någon förklaring till varför vi blev nekade. Det svar jag då fick var något i följd med att de ansåg att distriktsbidraget skulle täcka de kostnader vi sökte för. Jag kan inte riktigt förstå den formuleringen men valde att då bara acceptera det och tog istället reda på hur jag kan göra en överklagan och fick då info om att jag skulle maila till Erik Tegnander för att det skulle tas upp på ett FS möte.

Som bifogad fil följer den PAS ansökan i samma ursprung som den skickades till Imse, men tänkte här nedan specificera och förklara lite mer varför det faller in under de prioriteringar som UNF har satt för årets PAS. Och vad konkret de pengarna skulle gå till under lägre gång.

Dom tre punkterna som finns för pengar att söka detta år är som följer

- Förutsättningar för god föreningsverksamhet.
- Bildningsverksamhet kopplat till vår ideologi.
- Utåtriktade arrangemang i både värnings- och opinionsbildningssyfte.

Och vårt Dansläger fyller väl främst den sista punkten, även om vi kommer in under alla tre... men vi börjar med sista punkten. I värnings- och opinionsbildningssyfte kommer projektet Dansa med UNF in då vi är helt övertygande om att vi kommer få in medlemmar som inte tidigare är medlemmar hos oss utan blir det tack vare vårt läger. Detta för att många dansare, ung som gammal väljer att gå på dans istället för krogen och alkoholen. På dans dricker man inte, det är normen i Sverige idag. Vi kommer därför nå en målgrupp som idag kanske inte har vetskapen om att UNF existerar.

Vi kommer också ha bildningsverksamhet kopplat till vår ideologi. Detta genom att vi varje dag kommer ha 1-2 kurspass på 45 min – 1,5 timme som handlar om alkohol, narkotika, tobak och eventuellt lite doping. Detta är ett ypperligt tillfälle för våra medlemmar att få chansen att förbättra och förmedla sin kunskap kring ideologi om alkohol och andra droger.

Vi tror också att vi kommer på vårt läger skapa deltagare som vill ha dans i sin verksamhet, vilket kommer innebära förutsättningar för god föreningsverksamhet. Genom att få något man kan rikta en förening mot kan det skapa ett större engagemang hos föreningen och det i sin tur ökar antalet föreningsträffar och personer på varje förening.

Att tillägga är också att vi kommer ha en allmän tillställning för alla som vill komma på vår danskväll och dansa med oss. Vi tror att många av byns alla ungdomar kommer komma på detta då det kommer locka eftersom de kommer vara medvetna om att det är mycket ungdomar på plats, och dessutom händer det inte så mycket i byn. Inträdet kommer att vara gratis för att alla ska få chansen att uppleva hur UNF och vår rörelse fungerar. Samt för att alla ska få chansen att testa på dans!

Går vi vidare och kollar budgeten som jag lämnade in vid PAS-ansökan så kan jag hålla med om att vi missat skriva in det distriktsbidraget som nämndes. Vi kommer eftersom vi har lägret under en högkonsumtionshelg alltså få 3000kronor. Dessutom har vi planerat att ha en insamling till IOGT-NTOs internationella arbete, vilket ger ytterligare 3000kronor. Dessa pengar kan jag också se att jag glömt räkna in i den budgeten som var bifogad. Så självklart kan vi lägga in dessa 6000:- in i budgeten och ta bort det från PAS-ansökan, och då hamnar vi istället på en summa av 14 000 kronor som vi har behov av. Ett exempel på vart dessa pengar skulle gå är till är lokalhyror och dansbandet som kommer stå på kvällen. Vi anser att det är det absolut viktigaste på hela lägret. Just eftersom det är det som kommer knyta ihop hela säcken! Man får chansen att testa på dans så som det är på "riktigt"!

Jag hoppas att denna information har gett er lite mer att gå på, och möjlighet att förstå hur viktigt detta läger är, inte för oss utan för UNF Sverige. Vi tror fortfarande på att vi kan uppnå närmare 50 deltagare, och dessutom ser det ut som att vi kommer få lite besök från vår Norska organisation Juvente med några deltagare också!

Därför har vi ett förslag till beslut på att godkänna den tidigare pasansökan fast att ta bort de 6000kronorna som vi får via distriktsbidraget. Därmed söker vi en summa av 14 000 kronor istället.

Väl mött

UNF Älvsborg
genom
Projektledarna

Birk Wikén och Johan Fridlund
072 548 68 49 072 548 61 47